

ಆದರ್ಶದ ಆಡಂಬರ

(ಏಕಾಂಕ ಪ್ರಹಸನಗಳು)

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಸುನಂದಮ್ಮ

ವಿಜಯ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಬೆಂಗಳೂರು ೨.

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_198903

UNIVERSAL
LIBRARY

ಆದರ್ಶದ ಆಡಂಬರ (ಮೂರು ಪ್ರಹಸನಗಳು)

ಟಿ. ಸುನಂದಮ್ಮ

ವಿ ಜ ಯ ಸಾ ಹಿ ತ್ಯ
ಬಸವನಗುಡಿ :: :: ಬೆಂಗಳೂರು ೪.

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ ೧೯೫೨

ಜೆಲೆ : ಎಂಟಾಣೆ.

ಮುದ್ರಣಕಾರರು:

ಮೈತ್ರೇಯಿ ಪವರ್ ಪ್ರೆಸ್
ಬಸವನಗುಡಿ : : ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ.

ಮೊದಲ ಮಾತು

ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿರುವ ಮೂರು ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ 'ಆದರ್ಶದ ಆಡಂಬರ' ವು ಮಲ್ಲೇಶ್ವರದ ವೈ. ಎಮ್. ಎಮ್.ಎ. ಸಮಾರಂಭ ದಲ್ಲೂ, ಬಸವನಗುಡಿ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂಘದಲ್ಲೂ ಅಭಿನಯವಿಟ್ಟಿದೆ. 'ಸಾಮೂಹಿಕ ಪಾಕಶಾಲೆ'ಯು ಮೈಸೂರು ರೇಡಿಯೋ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಪ್ರಸಾರವಾಗಿದೆ. 'ದೀಪಾವಳಿ—ಧೂಪಾವಳಿ' ಸಹ ಎರಡು ಬಾರಿ ಪ್ರದರ್ಶಿತವಾಗಿದೆ. ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದ ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ, ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಕೃತಜ್ಞಳಾಗಿರುತ್ತೇನೆ.

'ಸಾಮೂಹಿಕ ಪಾಕಶಾಲೆ'ಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ, ಸ್ತ್ರೀ ಸಂಘಗಳಿಂದಲೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಂದಲೂ ಅಭಿನಯಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮಿಕ್ಕರೆಡು ನಾಟಕಗಳು ಸರ್ವರಿಗೂ ಅಭಿನಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ. 'ಆದರ್ಶದ ಆಡಂಬರ'ದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರಗಳು ಹೆಚ್ಚೆಂದು ತೋರಿದರೆ, ಸಭಿಕರಲ್ಲೂ, ಆನಂದಾವೇಷಿಯನ್ನೂ ಭೇಟಿ ಮಾಡಲು ಬಂದವರಲ್ಲೂ, ಪುರುಷ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ನಾಟಕವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಅನುಮತಿಯಿತ್ತದಕ್ಕಾಗಿ ಆಲ್-ಇಂಡಿಯಾ ರೇಡಿಯೋದವರಿಗೂ, 'ಕೊರವಂಜಿ'ಯಲ್ಲಿ ನನ್ನಿಂದ ಪ್ರಕಟಿತವಾದ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಾಟಕರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸಲು ಅನುಮತಿಯಿತ್ತ 'ಕೊರವಂಜಿ' ಸಂಪಾದಕರಿಗೂ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕವಾದ ವಂದನೆಗಳು.

ಮತ್ತು ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಹೊರೆಯನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಹೊತ್ತುದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀಯುತ ಕೆ. ಎಸ್. ರಾಮಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರಿಗೆ ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಕೃತಜ್ಞಳಾಗಿರುತ್ತೇನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು.

೨೫-೨-೫೨.

ಟಿ. ಸುನಂದಮ್ಮ .

ಆದರ್ಶದ ಆಡಂಬರ

ಪಾತ್ರಗಳು :—

ಆನಂದಾದೇವಿ

ರಾಯರು—ಆನಂದಾದೇವಿಯ ಪತಿ

ಕಮಲ—,, ಮಗಳು

ಅರಿನೂರ್ತಿರಾಯರು—ಜಿಲ್ಲಾ ಧಿಕಾರಿ

ಶಾಂತಮ್ಮ,, ಗಳ ಪತ್ನಿ

ಜವಹಿರ್

ಅನ್ಯತ ಕುವತಿ |—,, ಮಕ್ಕಳು

ನಿಂಗಿ, ಸಭಿಕರು, ನಾಲ್ವಾರು ಮಹಿಳೆಯರು,.....ಇತ್ಯಾದಿ.

ಆದರ್ಶದ ಆಡಂಬರ

ದೃಶ್ಯ ೧

[ಖಾದೀಸೀತೆಯನ್ನುಟ್ಟು ಆನಂದಾದೇವಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಳು. ಸಭಿಕರು ತಲೆದೂಗುತ್ತ ಕೇಳುತ್ತಿರುವರು.]

ಆನಂದಾದೇವಿ : ಸೋದರಿಯರೇ, ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲೂ ಆದರ್ಶದ ಮೇಲ್ ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ. ಪೂಜ್ಯ ಬಾಪೂಜಿ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ, ತಾಯಿ ಕಟ್ಟಿದ ಬಾ ತೋರಿಸಿಬೋದ, ಹೇಳಿಬೋದ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ. ಅದೇ ನಿಮ್ಮ ಹೆಗ್ಗುರಿಯಾಗಿರಲಿ ! ಶಾಂತಿ, ಸತ್ಯ, ಅಹಿಂಸೆ ಮತ್ತು ಸಂಯಮಗಳ ಅಸ್ತ್ರವನ್ನು ತೊಡಿ. ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ದಯೆಯಿಡಿ, ಸೇವಕ ಸೇವಕಿಯರನ್ನು ನಿಮ್ಮಂತೆ ಕಾಣಿರಿ. ಕ್ರೋಧವನ್ನು ತೊರೆಯಿರಿ ; ಆಡಂಬರವನ್ನು ಮರೆಯಿರಿ !

ಅಕ್ಕ ತಂಗಿಯರೇ, ನಿಮ್ಮಿಂದ ನೆರವೇರಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯ ಹೊರೆ ಹೊರೆಯಾಗಿದೆ ; ಕರ್ತವ್ಯ ಕಾದು ನಿಂತಿದೆ. ಮುಂಬರುವ ಪೀಳಿಗೆ—ಮಕ್ಕಳು—ಅವರನ್ನು ಸನ್ಮಾರ್ಗಗಾಮಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ ! ಅವರ ಏಳಿಗೆಗೆ, ಅವರ ಪುರೋವೃದ್ಧಿಗೆ, ಪಣತೊಡಿ. ನಿಮ್ಮ ದ್ವೇಷ ವನ್ನೂ, ಆತ್ಮವನ್ನೂ ಮೀಸಲಾಗಿರಿಸಿರಿ. ಅದೇ ಸತ್ಯವಾದ ದೇಶ ಸೇವೆ, ನಾಡ ಹಿರಿಮೆ !

ಹಿರಿಯರೇ ಮತ್ತು ಕಿರಿಯರೇ, ಗೋಮಾತೆಯ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ. ದೇಶದ, ಅದರಲ್ಲೂ ಬಡ ಭಾರತದ, ಸಂಪತ್ತು ಗೋಮಾತೆ ! ನಮ್ಮ ಜೀವನಾಧಾರಿ ಅವಳು, ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಾಣ ಪೋಷಕಳು ಅವಳು. ಅವಳ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಅವಳ ಶಿಶ್ರುಸೆಗೈಯಿರಿ ; ಇಹ ಪರ ಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ನಿಮ್ಮ ಒಳಿತಾದೀತು !

ಮತ್ತು, ಸೋದರಿಯರೇ, ತಮ್ಮಲ್ಲಿಂದು ಬಿನ್ನಹ. ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಕಾಳಸಂತೆಯ ಕ್ರೂರ ರಕ್ತಪನ ಕೈವಶ ವಾಗಬೇಡಿ. ಪುರುಷರ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ. 'ಘನಸರ್ಕಾರ ದವರಿತ್ತ ರೇಖಾ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲೇ ನಿರ್ವಹಿಸಿ. ಗೆಡ್ಡೆ ಗೆಣಿಸುಗಳನ್ನು ತಿಂದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಕಾಳು ಬೇಕೆಗಳನ್ನು ಬೇಯಿಸಿ ಕವಳಿಸ ಬೇಕಾದರೂ ಲೇಸೇ; ಆದರೆ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನ, ಅಂದರೆ ಕಾಳ ಸಂತೆಯ ಘೋರ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಕೈಯಿಕ್ಕ ಬೇಡಿ! ಸ್ತ್ರೀ ಜಾತಿಗೇ ಅಪಮಾನವಾದ, ಅವನತಿಕಾರಕವಾದ ಕೃತ್ಯ ಅದು!

ಅಕ್ಕ ತಂಗಿಯರೇ, ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಅಬ್ಬ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಿವಿಯಿಂದ ಕೇಳಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ತೂರಿಬಿಡದೆ, ಕಾಲುಭಾಗ ವನ್ನಾದರೂ, ಕಾರ್ಯತಃ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೈಮುಗಿದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.....ಜೈ ಭಾರತ್! ಜೈ ಹಿಂದ್!

[ಸಭಿಕರು 'ಜೈ ಹಿಂದ್' ಎನ್ನುತ್ತ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟುವರು. ಅನಂದಾವೇನಿ • ನಮಸ್ತೇ, ನಮಸ್ತೇ' ಎನ್ನುತ್ತಾ ಹೋಗುವಳು]

[ಸಭಿಕರಲ್ಲಿ]

ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆ : ಎನ್ನೊಸ್ಸಾಗಿತ್ರಿ ಭಾಷಣಾ! ಕೇಳುತ್ತಾಕೂತಿದ್ರೆ, ಕಣ್ಣ ರೆಪ್ಪೆ ಕೂಡ ಮಿಟಕನ್ನೇಕು ಅನ್ನಿಸಲ್ಲ!

ಎರಡನೇ ಮಹಿಳೆ : ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತಾಡ್ತಾರಮ್ಮ ಈ ಅನಂದಾ ದೇವಿ! ತ್ವ ತ್ವ ತ್ವ ತ್ವ! ಏನು ಸ್ಫೂರ್ತಿ? ಎನ್ನಥೆ! ಆದರ್ಶ ಮಹಿಳೆಯಮ್ಮ ಆಕೆ, ನಿಜವಾಗ್ಗೂ ಆದರ್ಶ ಮಹಾತಾಯಿ!

ಮೂರನೇ ಮಹಿಳೆ : ಅಲ್ಲ ಕಣ್ಣೀ, ಇಷ್ಟು ವಿವೇಚನೆಯಾಗಿದೋ ಹೆಂಗ್ಸು, ಮನೇ ಸಂಸಾರ ಇನ್ನೆಷ್ಟು ವಿತರಣೆಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾಕೋ

ಅಂತೇನಿ! ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈಕೇನ ಕೈಹಿಡಿದಿದೋ ಆ ಮಹರಾಯ್ನಾ,
ಹೊಟ್ಟೆಲಿ ಹುಟ್ಟಿದೋ ಮಕ್ಕೂ ಪುಣ್ಯವಂತರು !

ಎಲ್ಲರೂ : ಅಲ್ಲೇ! ಅದರಲ್ಲೇನು ಅನುಮಾನ ! (ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾತನಾಡಿ
ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗುವರು.)

ದೃಶ್ಯ ೨

[ಆನಂದಾ ದೇವಿಯ ಮನೆ. ಆಕೆಯ ಪತಿ ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಪೇಸರು
ಓದುತ್ತಿರುವರು. ಪೇಸರು ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಆತ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಪೇಸರು ನಿಶ್ಚಲ
ವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆನಂದಾದೇವಿ ಧೈರ್ಯವೆ, ನಾಜೂಕಾದ ಸೀರೆಯನ್ನು ಟ್ಟು, ಆಗತಾನೇ ಬಿಚ್ಚಿದ್ದ
ಖಾದಿ ಸೀರೆಯನ್ನು ಮಡಿಸುತ್ತಿರುವಳು. ತೆರೆ ತೆಗೆದೊಡನೆಯೇ ಅದನ್ನು ನೇಪಥ್ಯದ ಕಡೆ
ಎಸೆಯುವಳು. ರಂಗದ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಮೂರು ಕುರ್ಚಿಗಳು, ಒಂದು ಮೇಜು ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತ
ವಾಗಿ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಬಟ್ಟೆ ಬರೆಗಳೂ, ಕಾಗದದ ಚೂರುಗಳೂ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಬಿದ್ದಿವೆ.....]

ಆನಂದಾದೇವಿ : ಸಧ್ಯ ತೊಲಗ್ರಸ್ತ ಈ ಹಾಳೆಬಟ್ಟೆ ! ಏನ್ನಣೇಬರವೋ
ಈ ಗಾಢಾ ಬಟ್ಟೆ ಸುತ್ತೊಂಡು ಸಾಯೋದು ! (ಕುರ್ಚಿಯೊಳದರಲ್ಲಿ
ಕುಳಿತು ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿ) ಈ ಮನೇ ಇರೋ ಲಕ್ಷಣವೋ ! ಹುಲಿ
ಹೊಕ್ಕ ಹಟ್ಟೇ ಇದ್ದಾಗಿದೆ ! (ಎದ್ದು ನೇಪಥ್ಯದ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ) ನಿಂಗೀ,
ಲೇ ನಿಂಗೀ !

ನಿಂಗಿ : ('ಬಂದೇ ಕನ್ನವ್ವಾ' ಎನ್ನುತ್ತಾ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ) ಏನ್ನವ್ವಾ ?

ಆ : ಅಲ್ಲೇ, ಇದೇನೇ ನೀನಿಟ್ಟಿರೋ ಲಕ್ಷಣಾ ಮನೇನ ? ಮೂರಲಿ
ಮಾರ್ಚ್ಚಿ ಕೂಡಿಕ್ಕಿರೋ ಹಾಗಿದೆ ಕಸಾನ !

ನಿಂ : ಇಲ್ಲವ್ವಾ.....ಗುಡ್ಡಿದ್ವೀನ್ರವ್ವಾ ಒತಾರೇ.....

ಅ : ಇಲ್ಲವ್ವಾನೂ ಇಲ್ಲ, ಇದ್ರವ್ವಾನೂ ಇಲ್ಲ. ಗುಡ್ಡಿದ್ವಂತೆ! ಗುಡ್ಡಿದ್ವನೆ ಯೇನೇ ಇದು? ಈ ಧೂಳೋಡು, ಈ ಕೊಳಕ್ಕೋಡು!

ನಿಂ : ನಾಯೆಲ್ಲ ಗುಡ್ಡೇ ಇನ್ನೆ ಕಣ್ರವ್ವಾ. ಎಲ್ಲೋ ಉಡುಗ್ಗು.....

ಅ : ಹೂಂ! ಹುಡುಗಮ್ಮೇಲೆ ಹೊರಸ್ತೀಯಾ ತನ್ನ?

ನಿಂ : ಔದ್ವನ್ರವ್ವಾ, ಕಿಟ್ಟಿಪ್ಪೋರೂವೆ ಶೀನವ್.....

ಅ : ಹೆಚ್ಚಾತಾಡಿದ್ರೆ ಹಲ್ಲುದುರಿಪ್ಪಡ್ತೀನಿ ನೋಡು ಕತ್ತೆ! ತನ್ನ ಕೆಲಸದ ವೈನಕ್ಕೆ! (ಹೂಡೆಯಲು ಹೋಗುವಳು. ಸಂಗಿ ಬೆದುವಳು) ಅಲ್ಲೇ ಹಾಲು ಕೊಡ್ತೇನೆ ಹಸು ಇವತ್ತಾದ್ರೂ?

ನಿಂ : (ಹೆದರುತ್ತ) ಇಲ್ಲವ್ವಾ.....ಸರಾನೇ ಬಿಡಾಕಿಲ್ಲ ಯಾನಕ್ಕೋ!.... ಕೈಯಿಕ್ಕಾಕೋದ್ರೆ ರುಗಾಡ್ತಿ ಒದೀತದೆ.....

ಅ : ಅಯ್ಯೋ ಪ್ರಾರಬ್ಧವೇ! ಇಸಕ್ಕೇನ್ಬಂತು ಮೊಡ್ತೋಗ? ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಇಕ್ಕಿದ್ದಲ್ಲ ಈ ಶನಿಗೆ! ಹಾಲು ಕೊಡಕ್ಕೇ ಸಾಯುತ್ತೆ.ಲೇ ಸಂಗೀ, ಹೋಗಿ ಬಲವಾಗಿ ಕಾಲ್ಕುಬ್ಬರಿ ಕರೀಯೋಗು.(ಸಂಗೀ ಹೋಗುತ್ತಿರಲು) ಸಂಗೀ, ಇಲ್ಲಿ ಬಾ!

ನಿಂ : ಎನ್ರವ್ವಾ?

ಅ : ಇಲ್ಲೋಡು; ಅದೇನಾದ್ರೂ ಇವತ್ತು ಹಾಲ್ಕೊಡ್ತೋ ಸರಿ. ಇಬ್ಬೇ ಹೋದ್ರೆ ಹಿಂಡಿ ಗಿಂಡಿ ಎಲ್ಲಾ ನಜಾ ನಾಳೆಯಿಂದ! ಹೊಟ್ಟೆಗ್ಯಾಕೆ ಪುಗಸಟ್ಟೆ ದಂಡ! ಬೀದಿ ಹುಲ್ಲು, ನಲ್ಲಿ ನೀರ್ದಲ್ಲಿ ನೆಗೆದ್ದೋಗ್ಲಿ ಶನಿ! ತಿಳೀತೋ? (ಸಂಗಿ 'ಅಗಲವ್ವಾ, ತಿಳೀತವ್ವಾ' ಎನ್ನುತ್ತಾ ಹೋಗುವಳು) ಒಳ್ಳೆ ಪ್ರಾರಬ್ಧ ಸಹವಾಸ ಆಯ್ತು(ಕೂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತ) ಅಬ್ಬ! ಅರಚೀ ಅರಚೀ ಹೊಟ್ಟೆ ತಾಳ ಹಾಕ್ತಾಯಿದೆ. ಬೆಳಗ್ಗಿಂದ ಮೂರ್ಛೆ ಒರಲಿದ್ದಾಯ್ತು, ಭಾಷಣಾನ! ನರವಿಲ್ಲದ ನಾಲ್ಕೆ ನರಳಿದ್ದ್ರೂ, ನರವಿರೊ ಹೊಟ್ಟೆ ನರಳುತ್ತಾ ಇದೆ! (ನೇಪಥ್ಯದ ಕಡೆ ತುಗಿ) ಕಮ್ಮೂ, ಕಮ್ಮೂ!

ಕಮಲು : ("ಬಂದೇಮ್ಮಾ" ಎನ್ನುತ್ತಾ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ) ಕರೆದ್ದೇನಮ್ಮಾ?

ಅ : ಹೂಂ, ಕರ್ದೆ....ಅಡಿಗೆ ಆಯ್ತೇ?

ಕ : ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲಮ್ಮ. ಬೇಕೆ ಹಾಕಿದೀನಿ.....ಅಕ್ಕಿ.....ಒಂದಕ್ಕಿಲ್ಲ
ಡಬ್ಬಿಲ್ಲ.....

ಅ : ಅಕ್ಕಿ ಇಲ್ಲ ! ಈ ವಾರದ ರೇಷನ್ನೇನಾಯ್ತು ?

ಕ : ಎಲ್ಲಿದ್ದಮ್ಮ ? ರಾತ್ರಿನೇ ಸಾಕ್ಕಾಲ್ಲಾಗಿತ್ತು. ಹುಡುಗರೂ, ಅಪ್ಪ
ಸಿಗೂ ಬಡಿಸಿ, ನೀನು ಅದೇ 'ಆಹಾರ ಮಿಗತಾಯ ಸಮಿತಿ'
ಮೀಟಿಂಗ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಲ್ಲ, ನಿನಗೆ ಸಾಲದೆ ಬಂದೀತು ಅಂತ
ಮಿಕ್ಕದ್ದು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟು, ನಾನು ಹಾಗೇ ಮಲಕೊಂಡೆ.

ಅ : ಆಯ್ಯೋ, ಉಪವಾಸ ಮಲಕೊಂಡ್ಯಾ ?.....ಜಿನ್ನಾಯ್ತು ! ಅಕ್ಕಿ
ಇಲ್ಲಾಂತ ಉಪವಾಸ ಇರಕ್ಕಾಗುತ್ತೇ ?.... (ಕೈಚೀಲ ತೆಗೆದು) ತೋಗೋ
....ಸಿಂಗೀನ ಕಳ್ಳು. (ಮಿಲ್ಲನೆ) ಅರಸಣ್ಣನ ಮನೇಲಿ ಎರಡ್ವೇರಕ್ಕಿ
ತೆಗೆದ್ದೊಂಡು ಬಾನ್ತು....ಹಿತ್ತಲ ಬಾಗ್ಲಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ, ನಾನ್ಮಳಿಷ್ಟೇಂತ
ಕೇಳಾನ್ತು. ಮೂರುಸಾಯಿದ್ವೆ, ಎರಡ್ವೇರು ಕೊಡ್ತಾನೆ....ಊಂ ?
("ಅಗ್ಲಮ್ಮ" ಎನ್ನುತ್ತ ಕಮಲ ಹೋಗುವಳು).....

ಉಶ್.....ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಕು ಈ ಸಂಸಾರ !....ಉಶ್....ಈ ಜಡಭರತ
ಮಹಾರಾಯ್ತು ಎಲ್ಲಿ ಹಾಳಾಗ್ತೋದ್ರೋ ?

ರಾಯರು : (ಮರೆಯಾಗದ ಪೇಪರನ್ನು ಕೆಳಗಿಡುತ್ತಾ, ಮೂಗಿನಮೇಲೆಜಿಡ್ಡ
ಕನ್ನಡಕ ಮೇಲಿಟ್ಟು) ಜಡಭರತ, ಇಲ್ಲೇ ಕುರ್ಚಿ ಭರತಿ ಆಗಿದ್ದಾನೆ !

ಅ : (ಚಿಚಿ) ಇದೇನು ? ನೀವಿಲ್ಲೇ ಕುಕ್ಕುರ್ದೊಂಡಿದೀರಾ ಅಷ್ಟು
ಹೊತ್ತಿಂದ ?

ರಾ : ಹುಂ....ಕು-ಕ್ಕು-ರ್ದ-ಶ್ವಿ-ದೀನೀ, ಎಷ್ಟೋ ದಿನ ಕುಕ್ಕುರೊನೂ ಬಡೀ
ತೀನಿ ಒಲೇಮೇಲೆ ಬೆಳಗಿದ್ದು !

ಅ : ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಪರಮ ವೀರ ಮಹಾಶಯ್ರೇ, ಪತಿರಾಯ್ರೇ ! ಹೀಗೆ
ಕಳ್ಳನ್ನಾಗೆ ಕುರ್ಚೀಲಿ ಬೇರೂರೋ ಬದ್ಲು, ಎಲ್ಲಾದ್ರೂ ಎರಡ್ವೇರಕ್ಕೇ
ನಾದ್ರೂ ತಂದ್ವಾರಿದ್ರೆ ಆಗ್ತಿರಲಿಷ್ಟೇನೋ ?.....ಮಕ್ಕೂ ನಾನೂ

ಹೊಟ್ಟೆಗಿಟ್ಟೆ ಸಾಯಿದ್ದ್ರೂ ನಿಮಗೇನು ಚಿಂತೆ ತಾಗಲ್ಲಾಂತೀನಿ!
ಅಬ್ಬ! ಏನಿದ್ದೀರೋ, ಭೂಮಿಗೆ ಭಾರ, ಅನ್ನಕ್ಕೆ ದಂಡ!

ರಾ : ಅಲ್ಲ, ನನ್ನ ಭೂಮಿಗೆ ಭಾರ ಅಂತೀಯಲ್ಲಾ, ಈ ನರಪೇತಲ
ನಾರಾಯಣ, ರೇಷನ್ ಅಪರಾಧತಾರ ಮೂರ್ತಿ, ನಾನು ಭೂಮಿಗೆ
ಭಾರವೇ, ಇಲ್ಲಾ 'ಭಾರೀ' ಭಾರ್ಯೆ....ನೀನು....

ಆ : ಏನು ಏನು? ಏನಂದ್ರಿ?

ರಾ : ಏನಿಲ್ಲ, ಹೋಗ್ಲಿ ಬಿಡು. ನೋಡು ಆನೂ, ಸಮಾಚಾರ ಏನೂಂತಿ.
ಈ 'ಸಕಲವಾಣೀ' ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ, "ಗಾಂಧೀ ಭಕ್ತೆ, ರಾಷ್ಟ್ರಸೇವಿಕೆ
ದೇಶೋದ್ಧಾರಿಣಿ ಆನಂದಾದೇವಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿದ ಅಮೋಘ
ಭಾಷಣ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಓದುತ್ತಾ ಓದುತ್ತಾ, ತಾಯ್ನಾಡ ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿ
ಮುಳುಗಿ ತಲ್ಲಿನನಾಗಿ, ತಾಟಪ್ಥ ಹೊಂದಿಟ್ಟು ಕು-ಕ್ಕ-ಬ್ಬ-ಡ್ಡಿ-ದ್ದೆ
—ಕುಕ್ಕುರೈಬಡ್ಡಿದ್ದೆ ಆನೂ!

ಆ : (ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ) ಸಾಕು ಸಧ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಮುದ್ದು. ಆನುವಂತೆ ಆನು.
ಆನೆಯೂ ಅಲ್ಲ, ಕುದುರೆಯೂ ಅಲ್ಲ, ದುಡಿಯೋ ಹೆಸರುತ್ತಿ!
ಹಾಸ್ಯ ಬೇರೆ ಮಾಡೋದು ನನ್ಬಾಷಣಾನ! (ಆಳುವ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ)
ಯಾರಿಂದೋ ನನಗೆ ಈ ಗತಿ ಬಂದಿರೋದು?

ರಾ : (ನಿಘನವಾಗಿ) ಯಾರಿಂದಾಂತೀನಿ?

ಆ : ಕೇಳಾರೆ ಪಾಪ ಅರಗಿಣೀ ತೆರೆದ್ದಾಗೆ ಬಾಯ್ತೆರಕೊಂಡು! ಕಾಸಿನ
ಸಂಪಾದ್ನೆ ಇಲ್ಲದ ಲಾಯರನ ಲಗತ್ತಿಸ್ಕೊಂಡು, ಪಂಚರಂಗೀ ಹಾಗೆ
ಬಣ್ಣ ಬದಲಾಯಿಸ್ತಾ ಪರದಾಡೋ ಪಾಡು ನನಗೆ ವದಗ್ಗಿ ಕೊಟ್ಟಿ
ರೋರು ಯಾರೂಂತೀನಿ! ಉಂ! (ಬೆರಳೆಣಿಸುತ್ತ) ನಿಮಗೇನಾದ್ರೂ
pushವ, positionನ್ನೇ, powerವ, ಅಥವಾ pensionನ್ನೇ?
(ರಾಯರು ತಲೆಯಲ್ಲಾ ಡಿಸುತ್ತಿರುವರು) ಲಾಯರಗಲನೇ ಆಗಿ ಯಾವ
ಕಾರ್ಬಾರು ಕಂಡೆ, ಏನು ವೈಭೋಗ ವಿವರಿಸ್ತಿ? ಮೂಲೇ ಮುದುಕೀ
ಆಗ್ಗೊಡ್ಡೇ ಅಂತ ಕೊರಗ್ಗೆ....ನಾನೂ ಎಲ್ಲರ ಹಾಗೆ ಸಮಾಜ ಸೇವೆ,

ಸಾರ್ವಜನಿಕ . ಕಾರ್ಯಾಂತ ಕುಣಿಯೋದೊಂದೇ ಮಾರ್ಗ ಅಂತ ಹೊಳೆತು !..... ಸರಿ, ಆ ಅತಂತ್ರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ — ಅಧಿಕಾರಿಗ್ಯ ಅರ್ಥಾಂಗೀರ ಹಿಮ್ಮೇಳ ಹಿಡ್ಡು, ಸಮಾಜ ಸೇವೆ ಸಂಗೀತ ಹಾಡಿ, ಹಲ್ಲು ಕೆರಿದದ್ದಾಯ್ತು ! ಈಗ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಕಾಲ ಬಂತೂಂತ — ಈಗ ಬಿಚ್ಚಿ ಬಿಸಾಟ್ಲಲ್ಲ — ಆ ಗಾಢಾ ಬಟ್ಟೆ ಸುತ್ಕೊಂಡು, (ಸತಿ “ಅವೇ ಖಡ್ಗರೂ ಆನ್ನು” ಅನ್ನುವನು) ರಾಜಕೀಯ ರಂಗದಲ್ಲಿ ರಾರಾಜಿಸ್ತಾ ಇದೀನಿ. ಅರ್ಥವಾಯ್ತೇ ?

ರಾ : ಅರ್ಥವಾಯ್ತು ಆನೂ (ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ) ಅಲ್ಲ ಅಲ್ಲ, ಅರ್ಥವಾಯ್ತಂದೆ ಅಷ್ಟೆ ಅಷ್ಟೆ !

ಆ : ಏನ್ಬಣ್ಣ ಬಳ್ಳೊಂಡ್ತೇನು ! ಮೂರ್ಛಾಸಿನ ವರವಾನವಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ — ಏನೋ ಗಿಟ್ಟಿ ದ್ರೆ ನಾಲ್ಕು ಪುಡಿಗಾಸಾದ್ರು ಕೈಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತಲ್ಲಾಂತ — ಕರೀಮಣೀ ಮೇಲ್ನು ಬಿಳೀ ಮಣಿ ಸಹ ಉಳಿಸ್ತೆ, ಇದ್ದದ್ದೆಲ್ಲ ಖರ್ಚು ಮಾಡ್ತೆ ಆ ಶಿಟ್ಟಿ, ಅವತ್ತು ಅಶಕ್ತ ಬಾಲಕೀ ಹಿತ್ತೈಸಿ ಸಭೆಗೆ ಆತನ ಹೆಂಡ್ತೀನ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣೀ ಅಟ್ಟಿದ್ದೇಲೆ ಕೂರಿಸಿಲ್ಲ ನಾನು ಅನ್ನೋ ಕೋಪಕ್ಕೆ, ಓಟುಗಳ್ಳೆಲ್ಲ ತಾನೇ ಬೇಟೆ ಆಡ್ಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟೆ!....ಹುಂ....ಏನ್ಮಾಡ್ವೇಕು ಹೇಳಿ ನಿಮ್ಮಂಥಾ ನಾಲಾಯಕ್ ನಾಥನ್ನು ಕಟ್ಟೊಂಡು ?

ರಾ : (ತೆ ಕೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ) ಅದನ್ನೇ ಯೋಚಿಸ್ತಾ ಇದೀನಿ ನಾನಾನು

ನಿಂಗಿ : (ಪ್ರವೇಶಿಸಿ) ಅವ್ವಾ, ಯಾರೋ ಬಂದವ್ವೆ.

ಆ : ಯಾರ್ ನೋಡಕ್ಕೆ ? ನನ್ನೋ ರಾಯರೋ ?

ನಿಂ : (ನಗುತ್ತ) ರಾಯರೋಡಾಕ್ಕೆ ಯಾರು ಬರ್ತಾರವ್ವ ! ಈ ಮನ್ಯಾಗೆ ! ತಮ್ಮನ್ನ ನೋಡಾಕೆ.

[ರಾಯರು ಗಂಟಲು ಸರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಕೆಮ್ಮುವರು]

ಅ : ಕರೀ ಅವರ್ದ ಒಳಕ್ಕೆ. (ರಾಯರು ನೇಪಥ್ಯದೊಳಗೆ ಹೋಗುವರು. ಆನಂದಾ ದೇವಿ ಬೇಗ ಅಲ್ಲಿ ಕುರ್ಚಿಗಳನ್ನು ಸರಿಸಡಿಸಿ, ಧೂಳು ಹೊಡೆಯುವಳು. ಮಹಿಳೆಯರಿಬ್ಬರ ಪ್ರವೇಶ.)

ಮಹಿಳೆಯರು : ನಮಸ್ತೇ.

ಅ : ನಮಸ್ತೇ. ಬನ್ನಿ, ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ. (ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡುವರು)

ಮಹಿಳೆ ೧ : ತಮಗೆ ತೊಂದ್ರೆ ಆಯ್ತು ಮಲಗಿದ್ದೇನೋ?

ಅ : ಅಯ್ಯೋ ಇಲ್ಲಮ್ಮ. ಮಲಗೋದಿಲ್ಲ!

ಮಹಿಳೆ ೨ : ಮಲಗೋಕೆ ಪುರಸತ್ತಿಲ್ಲ ತಮಗೆ? ಸೇವಾದೀಕ್ಷೆ ಹಿಡ್ಡಿದೋ ತಮ್ಮಂಥಾ ತಾಯೀರೈ, ಪ್ರತಿ ಸಿಮಿಷವೂ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ರಸನಿಮಿಷ!

ಮಹಿಳೆ ೧ : ಆ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಕಾಲಾವಕಾಶದಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಪಕಾಲಾನ—
ನಮಗೂ ದೊರಕಿಸ್ಕೊಡಬೇಕು. ಆದನ್ನ ಕೇಳಕ್ಕೇ ನಾವು ಈಗ ಬಂದಿರೋದು.....

ಅ : ಹೇಳೆಮ್ಮ, ಏನಾಗ್ಬೇಕು ಹೇಳಿ. ತಮ್ಮಂಥವು ಸೇವೆಗೇ ಅರ್ಪಣೆ ನಾನಿರೋದು?

ಮಹಿಳೆ ೨ : ಮೊನ್ನೆ ಮಹಿಳಾ ಸಮ್ಮೇಳನ ಆಯ್ತಲ್ಲ, ಅದ್ರಲ್ಲಿ ತಾವೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಆಗಿದ್ದೀಂತ ಕೇಳಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ಆಯ್ತಲ್ಲ ಠರಾವು, “ಪ್ರತಿ ಸಂಸಾರದಲ್ಲೂ ಮಿತ ಸಂತಾನ ಇರಬೇಕು, ಮೂರು ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರಬಾರ್ದು” ಅಂತ, ಅದು ಬಲು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ್ದು, ಅವಶ್ಯಕ ವಾದದ್ದು ನೋಡಿ. ಆದನ್ನ ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕ ತಂಗೀರೈಲ್ಲ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡ್ಬೇಕಂತ ನಮ್ಮಭಿಲಾಷೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ನಾಳೆ ಭಾನುವಾರ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಭೆ ಒಂದು ಏರ್ಪಡ್ತಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು...ದಯವಿಟ್ಟು.... ಮಾತಾಡಬೇಕು !....ತೊಂದರೆ ತಮಗೆ....

ಅ : ಛೇ ಛೇ! ತೊಂದರೆಯೇನು? ಹಾಗುಂಟೇ! ತಮ್ಮಭಿಮಾನ, ಆದರಕ್ಕೆ ನಾನು ಎದುರಾಡೇನೇ? ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಆಗಲಮ್ಮ.

ಮುಖಿಯರು : ತುಂಬಾ ವಂದನೆಗಳು ತಮಗೆ. ನಾವು ಬರೋಣವೇ ?

[ಜಬ್ಬರಿಯವರು "ನಮ್ಮ" ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುವನು. ಅನಂದಾಸೀನ ಹಣೆ ಚಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ನಗುವನು. ರಾಯರ ಪ್ರವೇಶ]

ರಾ : ಇದೇನು ಆನಂದೂ ? ಹೀಗೆ ನಗುತ್ತಾ ಇದ್ದೀ ?

ಅ : (ನಗುತ್ತಾ) ಅಲ್ಲ, ಕಮ್ಮಿ ಮಕ್ಕಳಿಷ್ಟೇಕು, ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮಕ್ಕಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಬಾರದು ಅನ್ನೋ ಸಫೇಗೆ ನಾನು ಭಾಷಣಕಾರಳು! ಸಮ್ಮೇಳನದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ! ಈ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗೆ, ಭಾಷಣಕಾರಳಿಗೆ, ಎಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳು ? ಕಿತ್ಯೊಂದು ತಿನ್ನೋಕೆ (ಎಣಿಸುತ್ತಾ) ಒಂದು, ಎರಡು, ಮೂರು (....ಒಂದು-ಎಣಿಸೋವಾಕೆ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಹೇಳಿಬಿಡಿ, ಹತ್ತು! - ಹತ್ತು ಬೆಟ್ಟವೂ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವನು).....ಹತ್ತು ; ಹೇಗಿದೆ ಆವರ್ತ ! (ಜೋರಾಗಿ ನಗುವನು.)

ರಾ : (ನಗುತ್ತಾ)....ಅರೆರೆರೆ! ಆನಂದೂ ! ಮಕ್ಕಳು ಅಂತಾಲ್ಲೇ ಒಂದು idea ಹೊಳೆತು ನೋಡು ! ಘನವಾದ idea

ಅ : ಅದೇನು ? ಬೃಹಸ್ಪತಿಗಳು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡೋಣವಲ್ಲ !

ರಾ : ಅಲ್ಲ, ನಿನೊಂದು ಶಿಶುವಿಹಾರ ಏಕೆ ತೆರಬಾರದ್ದಂತೀನಿ ! ಮನೇಲಿ ಕಾಟ ತಪ್ಪಿಸ್ಕೊಳ್ಳಕ್ಕೆ ಅಮ್ಮಂದಿರು ದಮ್ಮಯ್ಯಂತ ಮಕ್ಕಳು ಅಟ್ಟಾರೆ. ಅಳುಬುರುಕ ಮಕ್ಕಳು ಸಿಂಬು ಒರಿಸಿ, ಕಣ್ಣೊರಿಸಿ, ಅದ್ವಿ ಕಳೆಸಿಟ್ಟಾಯ್ತು -ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಅನುಭವಪ್ಪರು ನಾವು-ಸುತ್ತ ಸುರಿಯುತ್ತೆ ಚಂದಾ ! ಬೇಕಾದ್ರೆ ನಾನೂ ಬರೀನಿ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ.

ಅ : ಯಾಕೋ, ಚಂದಾ ಹಣ ನುಂಗಕ್ಕೇನೋ !

ರಾ : ಅಯ್ಯೋ, ಅಲ್ಲ ಆನಂದೂ. ಚಂದಾನುಂಗಕ್ಕಲ್ಲ ; ಮಕ್ಕಳನ್ನಾಡ್ತಕ್ಕೇ !

ಅ : ಹಾಗಾದ್ರೂ ಮಾಡಿ. ಹೇಗೂ ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದೇ ಉಸುಳಾಡುತ್ತಾ ಇದೀರಿ.....(ಯೋಚಿಸಿ) ಅಂತೂ ಇದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೇ ideaನೇ !....
.....ಮಾಡ ಬಹುದು !.....ನಮ್ಮ ಪೆಡ್ಡಿನಲ್ಲ, ಆ ಸೇತು ಕಾರು

ಬಿಡಿದ್ದ ಕಾಲದ್ದೆರಡು ಹಳೇ ಟೈರಿವೆ. ಸೀನಿ ಸಣ್ಣೋನಾಗಿದ್ದಾಗ
ನಮ್ಮ ಪುಟ್ಟನೇಲಿ ಚೊಚ್ಚಲು ಮೂವ್ವುಗಾಂತ ತೆಕ್ಕೊಟ್ಟದ್ದ ಗಾಡಿ,
ಈಗವ್ರಿಗೆ, ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳ ಲೆಖ್ವಾನೇ ಮದ್ದೋಗಿಡೇನಿ—

ರಾ : ಮುರುಕಾಗಿದೆ, ಅದ್ರೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೆ, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೆ ; ಸರಿ
ನಮ್ಮ ಮನೇಲಿಶುಗಳ ವಡಕು ಸ್ಲೇಟುಗಳೂ, ಹರಕು ಚಿತ್ರಗಳೂ,
ಬಣ್ಣದ ತುಂಡುಗಳೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತೆ !

ಆ : ಉಂ.....ಯಾಕಾಗ್ಬಾರ್ಡ್ !ನನಗೂ ಕೈ ತುಂಬ ಕಾಂಚನ,
ಕಾರು ಸವಾರಿ. ಸೇಪರ್ಟುಂಬ ಹೆಸರು, ಸಿಕ್ಕದೇ ಹೋದೀತೇ ?.....
(ರಾಯರ ಕಡಿ ತಿರುಗಿ) ಅಲ್ಲಿ. ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲ ದೊಡ್ಡೋನ್ನ ಹಿಡೀಬೇಕು.
ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿದಾರಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿ ಅರಿಮೂರ್ತಿರಾಯ್ರಂತ

ರಾ : ಅಳುಮೂರ್ತಿರಾಯ್ರು ?

ಆ : ಅಳುಮೂರ್ತಿರಾಯ್ರಲ್ಲ ! ಅರಿಮೂರ್ತಿರಾಯ್ರು. ಅವರಾಕೇನ ಹಿಡೀ
ತೀನಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ !

ರಾ : ಹೂಂ ! ಹಾಗೇನಾಡು !

ಆ : (ಹೋಗುತ್ತ, ನಿಂತು) ಅಲ್ಲಿ, ಅಂತೂ ಕೈಹಿಡಿದ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ
ಬುದ್ಧಿ ಹೊರವಾಯ್ತು ಕಣ್ಣೀ ಸಿಮಗಿವತ್ತು !

ರಾ : [ಹಿ ಹಿ ಹಿ ಹಿ ಎಂದು ಹುಲ್ಲು ಕಿರಿಯುವರು.]

ಆ : ಎಲ್ಲಿ, 'ಆನೂ' ಅನ್ನಿ.

ರಾ : (ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ) 'ಆನೂ,' ನನ್ನ ಮುದ್ದಾನೆ !' (ಎಂದು ಅವಳ ಗಲ್ಲ
ಸವರುವರು)

ದೃಶ್ಯ ೩

[ಅಧಿಕಾರಿ ಅರಿಮೂರ್ತಿರಾಯರ ಮನೆ. ಅಂಗಳದ ಮೇಲೊಂದು ದುಂಡು ಮೇಜು, ಹೂದಾನಿ. ಸುತ್ತ ಅಂದವಾದ ಮೆತ್ತೆಯ ಕುರ್ಚಿಗಳು, ಸೋಫಾ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಶಾಂತಮ್ಮ ಕುಳಿತಿರುವಳು. ಆನಂದಸೇನಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು, ಎದ್ದು ನಿಂತು “ನಮಸ್ತೇ” ಎನ್ನುವಳು.]

ಶಾಂ : ನಮಸ್ತೇ. ದಯಮಾಡಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ. (ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡುವರು)

ಆ : ತಮಗೆ....ನನ್ನ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲ....ನಾನು....ಲಂಚಣ್ಣ ಲೇನಿನಲ್ಲಿರುವ
....ಲಾಯರ್ ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯ..... (ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ) ಅವರೇ ನಮ್ಮೆಜ
ಮಾಸ್ತು !.....ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಎದುರಿಗೆ ನೋಡಿದ್ದ್ರೂ, ಚೆನ್ನಾಗಿ
ಕೇಳಿ ಬಲ್ಲೆ.

ಶಾಂ : ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ....ಅದು ಹೇಗೋ.... ?

ಆ : ನಮ್ಮ ನಿಂಗೀ....ಕೆಲಸ್ತೋಳು....ಆವೇ ತಮ್ಮ ಮನೇ ಪಾತ್ರೆ-ಮುಸೆ
ಉಜ್ಜೋಳು. ಅದರಿಂದ.....ಹ ಹ ಹ ಹ ! ತಾವು.....ಬೆಣೆ
ತರಿಸ್ತೀರಲ್ಲ (“ಓ, ಸರಿ” ಎನ್ನುತ್ತಿರುವಳು ಮಧ್ಯೆ ಶಾಂತಮ್ಮ) ಅಲ್ಲೇ
ನಾನು ಎಣ್ಣೆ ತರಿಸೋದ !..... ತಮ್ಮ ಬೇಬೀದು ಬಬ್ಬೆ
ಅದೇ ಆ ಹೂವು ಹೆಣ್ಣಿದ್ದು (ಶಾಂತಮ್ಮ ಯಾವಳು? “ಹುಂ
ಹೌದ್ದಾದು” ಎನ್ನುತ್ತಿರುವಳು) ಆ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣೋನು ನಮ್ಮ
ಧೋಬೀನೇ !

ಶಾ : ಹಾಗೇ ? ಶಾನೆ ತಿಕ್ಕೊಂಡಿಡೀರಿ ಹಾಗಾದ್ರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ನಮ್ಮನೇ
ವಿಷ್ಯ ! ತಮ್ಮ ಹೆಸ್ರೇನೋ ?

ಆ : ಆನಂದಾದೇವೀಂತ ತಮ್ಮ ನಾಮಧೇಯ ?

ಶಾ : ಶಾಂತಮ್ಮ.

ಆ : ಟ್ಟು ಟ್ಟು ಟ್ಟು ಟ್ಟು ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹೆಸರು ! ಮಕ್ಕಳು ?

ಶಾ : ನಾಲ್ಕು ಜನ. ಎರಡು ಹೆಣ್ಣು, ಎರಡು ಗಂಡು.

ಆ : ಹೆಸರು ?

ಶಾ : ಏನೋ ಇಟ್ಟಿದೀನಮ್ಮ. ಜವಹರ್, ಅಮೃತಕುವರಿ, ಸುಭಾಷ್, ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಅಂತ. ತಮಗೆಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳು ?

ಆ : ನನಗೇ ? ನನಗೂ ಇದಾರೆ ಸುಮಾರಾಗಿ.....ಒಂದು ವಿಷಯ ಮಾತಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ. ಅದಕ್ಕಾಗೇ ಬಂದೆ....ಓಂದು ಬಿನ್ನ : ನಂದುಆ.....

(ಎಳೆಂಟು ವರ್ಷದ ಬಾಲಕನೊಬ್ಬನ ಪ್ರವೇಶ. ಬಾಯಿ ತುಂಬ ತಿಂಡಿ. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೋಡ್ಲೆಗಳು)

ಶಾ : ಜವಹರ್ ? ಇದೇನಪ್ಪ ? ಏನು ತಿಂತಿರೋದು ? ಕೈಯಲ್ಲಿನ ? ಆ.....?

ಬಾಲಕ : ಕೋಡ್ಲೆಗಳೇ ಕೋಡ್ಲೆಗಳೇ. ಅಟ್ಟದ್ದೇಲಿಟ್ಟದ್ದೇ ನೀನು. ಮೆಟ್ಟಿ ಮೇಲೆ ಹಾರ್ಲಿ, ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಕಟ್ಟಿಗೇ ತೋಗೊಂಡು ಕೆಡವೆ ಬುಟ್ಟಿನ ! (ನಗುತ್ತ ಕುಣಿಯುವನು.)

ಶಾ : ಬಲು ಜಾಣ. (ಬೆನ್ನುತಟ್ಟುತ್ತ) ಹೋಗು ನನ್ನ ಸ್ವ, ಅಟಿಅಡ್ಡೋ (ಬಾಲಕನ ನಿಷ್ಕ್ರಮಣ) ಏನು ಚುರುಕೂಂತಿರಿ ಹುಡ್ಗ ! ಅಸಾಧ್ಯ !

ಆ : ಅಲ್ಲೇ. ನೋಡಿದ್ದಲ್ಲಾ ! ಬಲು ಚುರುಕು, ಬಲು ಬುದ್ಧಿ. ತ್ವ ತ್ವ ತ್ವ !ಅಂದ ಹಾಗೆ....ನನ್ನ ಬೆನ್ನುಹ....ತಮ್ಮಲ್ಲಿ....

[ಕೆಡದಿರದ ತಲೆ, ಕೊಳಕು ಅಂಗಿ-ಅಂಗಿ ತುಂಬ ಕಡ್ಲೇಕಾಯಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಬಾಲಕಿಯ ಪ್ರವೇಶ]

ಶಾ : ಮಗೂ ಅಮೃತಕುವರೀ, ಏನದು ಅಂಗೀಲಿ ? ಆದೇನು ತುಂಬೊಂಡು ತಿಂತಿರೋದು ? ಎಲ್ಲಿ.....ಕಡ್ಲೇಕಾಯಿ ? ಎಲ್ಲಿತ್ತಮ್ಮ ತಾಯಿ ?

ಬಾಲಕಿ : ಸೆಟ್ಟೇ ಮೇಲೆ—ನಿನ್ನ ರೂನ್ನುಲ್ಲಿ—ನಾಲ್ಕುಣೆ ಇತ್ತು.
ಎತ್ತೊಂಜಿಟ್ಟೆ. ಎತ್ತೊಂಡು, ಪುಟ್ಟಂಗ್ಗಿ ಇಲ್ವೇ—ಅಲ್ಲಿ, ಎದ್ದೂರಿ
ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಡ್ಲೆಕಾಯಿ ತಂದೆ! (ತಿನ್ನುತ್ತ) ನಿಂಗೊಂದೆಡೆ ಬೇಕೇ
ನಮ್ಮಾ, ಕೊಡ್ತೀನಿ ಬೇಕಾದರೆ (ಕೊಡಹೋಗುವಳು)

ಶಾ : (ಸಗುತ್ತ) ಬೇಡ ಭಂಗಾರ! ನೀನೇ ತಿನ್ನೋಪ್ಪಬೇರೆ ಒಟ್ಟಿ
ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಓದ್ಕೋ ಹೋಗಮ್ಮ. (ಹುಸುಗಿ ಹೋಗುವಳು.)
ನೋಡಿದ್ರಾ ಈ ಹುಡ್ಗಿನ! ಒಬ್ಬೇ ಅಂಗ್ಗಿಗೇ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದಾಳಲ್ಲ!
ಬಲು ಗುಂಡಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು!.....ಅದರ ಪ್ರೀತಿ ಎಷ್ಟು ಅಂತಿರಿ,
ನೋಡಿದ್ದೋ ಇಲ್ವೋ ಆ ಕಡ್ಲೆ ಕಾಯಿ ಕೂಡ ನನಗೆ ಕೊಡ್ಕಿ ಬರ್ತಾಳೆ.
ಅ : ಮುದ್ದುಗಾರಾದ ಹುಡಗಿವ್ವು, ಪುಣ್ಯವಂತ್ರ ನೀವು!...ಅದೇ
ನಾಸ್ತೆತ್ತಿದ್ದಲ್ಲ.....

ಶಾ : ನೋಡಿ, ಮಾತ್ಸಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನ ಹಾಗೇ ಕೂಡಿಸಿಟ್ಟೆ. ಏನು ಹಾಳು
ಮನುಷ್ಯೇ! ಕೋಚ ಕಾಫಿ ತರೀನಿ (ಸುಳುವಳು. ಆನಂದಾಸೇವಿ
'ಬೇಡಿ ಬೇಡಿ, ಸ್ವಕಾ ತೊಂದರೆ' ಎನ್ನುತ್ತಲೂ, "ತೊಂದ್ರೆ ಎಂದಿದ್ದು,
ಬಿಸಿಪ್ಪಿತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಸೆದ್ಬಂತ್ರಿ ಒಪ್ಪು ಬೇಡ." ಎಂದು ಶಾಂತಮ್ಮ ಹೇಳುತ್ತ
ಬಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಳು.)

ಅ : (ಸ್ವಗತ) ಅಲ್ಲಾ. ಏನು ತಾಳ್ಮೆ ಈ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮಿತ್ತಿಗೆ! ತಪ್ಪು ತಪ್ಪು
ಕೋಡ್ಬಳೆ ಕದ್ದು ಕೋಡಗನ್ನಾಗಿ ಬಂದ್ವಿಂತೊಂದ್ರೆ ಹುಡ್ಗ,
ಒಂದೂತು ಗದರಿಸ್ಲಿಲ್ಲ! ಕಾಸು ಕಟ್ಟು, ಕಡ್ಲೆಕಾಯಿ ತುರುಕ್ಕೊಳ್ಳದೆ
ಆ ಕೊಳಕು ಹೆಣ್ಣು, ಅದನ್ನ ಮುದ್ದಿಟ್ಟು, ಒಳ್ಳೆ ಮಾತಾಡಿ ಕಳಿಸ್ತಾಳೆ!
ಏನು ವಿನಯ, ಎಷ್ಟು ಮರ್ಯಾದೆ! ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಟ್ಟರೋ ಹೆಸ್ರೋ!
'ಜನಹಿರ, ಅಮೃತಕುಮರಿ' ಸುಭಾಷ್, ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ. ನವಭಾರತದ
ನಾಯಕ ನಾಯಿಕೆಯರ ನಾಮಧೇಯ! ಅದರ್ಶ ಮಾತೆ ಈಕೆ.
ಶಿಶುವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಈಕೆ ಈಗ ಸರಿಯಾದೋಳು. ಅದರ್ಶ ಮಾತೆ!

(ಶಾಂತಮ್ಮ ಎರಡು ಕಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ತಂದು, ಒಂದನ್ನು ಆನಂದಾವೇವಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ತಾನು ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಳು. “ವೃಥಾ ತೊಂದರೆ ಪೊಡೊಂದಿ” ಅಂತ ಆನಂದಾವೇವಿಯೂ, “ಛೇ ಛೇ, ಏನಿಲ್ಲ” ಅಂತ ಶಾಂತಮ್ಮನೂ ಎನ್ನುತ್ತ, ಕುಡಿಯುವಳು.)

ಆ : ಅದೇ ತಮಗೆ ಹೇಳಕ್ಕೆ ಹೋದ್ದೆಲ್ಲಾ : ನೋಡಿ ಈ ಮಕ್ಕಳ ಏಳೇನ, ಅವರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರೋ ಮಾರ್ಗಾಸ, ಮಹೀಳರು ಮನಗಾಣ್ಣೇಕು. ಅದು ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಆದರೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ, ಎಲ್ಲಿಗೂ ಮನೆಗೆ ಕೆಲ್ಲ, ಸಂಸಾರ ತಾಸಕ್ರಮ—ಮದುಗರ ಹಿತನ, ನೋಡೋಕ್ಕಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಒಂದು ಶಿಶುವಿಹಾರ ಸ್ಥಾಪಿಸೋಣ, ಅಸಹಾಯಕರ ಸೋದರೈ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಹಾಯವಾಗಿ, ಜನ್ಮ ಸಾರ್ಥಕ ಮಾಡ್ಕೊಳ್ಳೋಣ ಅಂತಿದೀನಿ. ಅದಕ್ಕೆ.....ತಮ್ಮಂಥ ಆದರ್ಶಮಾತೆ.....ನೆರವು ಬೇರು, ಸಹಕಾರಬೇಕು. ತಾವು ಉದಾರ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗ್ಬೇಕು !

ಶಾ : ಛೇ ಛೇ ಉಂಟೆ ! ನನಗೇನಿಲ್ಲಯ್ಯತ್ತೆ ? ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆಲ್ಲ ನಾನು ಅರ್ಹಳೇ ! ಬೇಡಿ ಬೇಡಿ !

ಆ : ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ರು. ತಮಗಿಂತಾ ಇನ್ಯಾರಿದಾರೆ ! ಸಜ್ಜನರಾಗಿ ತಕ್ಕಂತೆ ತಾವು ಲಜ್ಜೆ ಪಡೋದೇನೋ ಸಹಜ್ಜೇ....ಆದರೆ ...ತಮಗಿಂತ..... ಉಂಟೇ ! ತಾವು ದೊಡ್ಡನಪ್ಪು ಮಾಡಬೇಕು.....

ಶಾ : (ಯೋಚಿಸಿ) ಇಷ್ಟು ಆಗ್ರಹ ಮಾಡ್ತೀರಲ್ಲಾ. ನಾನೇನೋ ಯೋಗ್ಯಳಲ್ಲಂತ ನನ್ನೊತ್ತು. ಆದರೆ.....ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ.....

ಆ : ಧೈರ್ಯವೇ. ತುಂಬಾ ವಂದನೆಗಳು ತಮಗೆ—ಎಷ್ಟೇ ಆಗಲಿ ತುಂಬಿದ ಕೊಡ ಅಪ್ಪೇ.... (ಧ್ವನಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ)....ಆ....ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತುಒಂದು ಸಂಘ, ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ, ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಬೇಕಾದ್ರೆ,..... ತಮಗೆ ಹೇಳ್ಬೇಕಾದ್ದೇ ಇಲ್ಲ.....ಕುಬೇರನ ವರಾ ಬೇಕು. ತಾವು

.....ಉದಾರ ಹೃದಯದಿಂದ ಕೊಡುಗೈಯಿಂದ..... ತನ್ನ
 ಚೇತನವಿದ್ದಷ್ಟು ಚಂದಾ ಹಣಾನ.....(ತರಬೊಳಗೆ “ಅಯ್ಯೋ”
 ಎಂಬ ಅಕ್ರೂದನ. ಶಾಂತಮ್ಮ “ಅಯ್ಯೋ ಯಾಕೇಂಪ್ರೀ? ಎನ್ನುತ್ತ ಓಡುವಳು
 “ಅಯ್ಯೋ ಎವೆಕೋವು, ಎವೆಕೋವು” ಎಂಬ ಕೂಗು “ಎನಾಗುತ್ತೇಂಪ್ರೀ?
 ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಕರಿಷ್ಟೇ? ಅಯ್ಯೋ.....ಲೋ ಬೋರಾ ಬೋರಾ, ಬೇಗ ಹೋಗೋ
 ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕೇಗೊಡೋ” ಎಂಬ ಮಾತು ಕೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ತೆರೆ ಬೀಳುವುದು)

ದೃಶ್ಯ ೪

[ರಸ್ತೆ ಅನುವಾಸೇನಿ ಖಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಾಗಿ ಬರುವಳು.]

ಹುಂ!....ನನ್ನ ದುರವೃಷ್ಟವೇ! ಯಾವಾಗ್ಲೂ ಹೀಗೇ ಮುಕ್ಕುಟ್ಟ
 ನನ್ನ ಭಾಗ್ಯ! ಕೈಗೆ ಬಂದ ತುತ್ತ ಬಾಯಿಗೆ ಬಲ್ಲಿಲ್ಲ....ಬಿತ್ತು
 ಬಲೇಗೆ ಬೇಟೇಂತ ಹಿಗ್ಗಿದೆ....ಅಲ್ಲಾ ಈ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆ ಹಾಗೆ
 ಈ heart troubleನು, --ಹೃದ್ರೋಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚಟ ಆಗ್ಲೋ
 ಗುಟ್ಟಿರೋ ಹಾಗಿದ್ಯಲ್ಲಾ! ಯಾರೋಡಿದ್ರೂ heart weakನು,
 heart troubleನು!....ಪಾಪ, ಪ್ರಾಣ ಒಳ್ಳೆಳು! ಆಕೇಗೂ ಈ
 ಕಷ್ಟ ಬರ್ಬೇಕೇ!.... (ಕಾಲು ನೋಡಿಕೊಂಡು) ಅಯ್ಯೋ ಒಳ್ಳೇ ಕೆಲ್ಸ
 ಮಾಡ್ಕೊಂಡೆ! ಚಪ್ಪಿ ಅಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟಂದಿವನಿ! ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ
 ನಾಲ್ಕುಮುಕ್ಕಾಲು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲಾ!....ಹುಂ, ವಾಸಸ್ಸು ಹೋಗಿ
 ತರೋಣ. ಚಂದಾ ಚಕ್ರರ್ ಅವದ್ದಲ್ಲೆ, ಚಪ್ಪಲಿಗೂ ಚಕ್ರರ್
 ಅದೀತು! (ಹೋಗುವಳು)

ದೃಶ್ಯ ೫

[ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮನೆ. ಅಧಿಕಾರಿ ಫೈಲುಗಳನ್ನು ಸೈನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿರುವನು. ಆನಂದಾವೇಶ ಮೆಲ್ಲಗೆ "ಇವೇನು ಗಲಾಟೆಯೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ?" ಎನ್ನುತ್ತಾ ಬಂದು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವಳು. ಶಾಂತಮ್ಮ ಬಾಲಕನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹೊದೆಯುತ್ತಾ ಬರುವಳು.]

ಶಾ : ಲೋ ಜವರು, ಕತ್ತೇ! ಎಲ್ಲೋ ಕದ್ದೆ ಕೋಪ್ಯಳೆ ಎಲ್ಲಾ! ಕಳ್ಳ! ನೀರು ಹಿಟ್ಟು ಬೇಯಿಸ್ತಿದ್ದರೆ, ಅರ್ಧ ಸಿಗಿದ್ದಿಟ್ಟಿದಾನೆ! ಕಾಲ್ಕುರ್ದುಹಿತ್ತಿನಿ ನೋಡು. ಕಬ್ಬೇಲಿ ಕೆಡವಿದ್ದಲ್ಲಾ ಆ ಕೈಗೆ ಬರೆ ಕಾಸ್ತುಕ್ತಿನಿ, ಬರೆ!.... ಕದ್ದು.... ಬರೇ! (ಬನ್ನಿಗೆ ಗುದ್ದುವಳು. ಬಾಲಕನು ಅಳುವನು) ಎಲ್ಲೋ ಅವು ಆ ಆಮ್ಮೇ? (ಕತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು) ಅಲ್ಲಾ, ಆ ಧಡೀ ಹೆಂಗ್ಗಿನ ದೇಶಾವರದ ನಗುಮುಖಾನ ಕಿಟಕೀಲಿ ನೋಡ್ತಾಲೇ ಧರ್ಮಸ್ತಿ ದಯನಾಡಿಸಿದಾಳೇ ತಿಳಿಯೊಂಡು, ನಾಲ್ಕುಣೆ ಎಬ್ಬೇ ಮೇಲೆ ಎತ್ತಿಟ್ಟಿದ್ದೆ, ಈ ಅಮ್ಮಿ ಅದನ್ನೇ ಹಾನ್ವಿ ಬಿಡೋದೇ! (ಕುತುಗಿಯನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾ) ಕಡ್ಲೇಕಾಯಂತೆ ಕಡ್ಲೇ ಕಾಯಿ! ನನ್ನೆರೇ ವಾನ ಮಾಡಾಪ್ಪರ್ದೆ ಧಾರಾಳಾಗಿ. ನಿನ್ನ ಬಟ್ಟೆಯೋ, ನಿನ್ನ ಕೊಳಕ್ಕಾಯೋ, ಕೋಣ! ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಹೊಲ್ಲಿದ ಫ್ರಾಕು-ಹರಿದು ಜೂಲು! ಕೆನ್ನೇಗೆರಡ್ಡೊಡೋಣಾನಿಸ್ತು ಆಗ್ಲೇ (ಹೊಡೆಯುವಳು, ಹುಡುಗುಬ್ಬಸೂ ಅಳುವಳು).

ಅಧಿಕಾರಿ : ಹೋಗ್ಗಿ ಬಿಡೇ ಹೋಡೀಬೇಡ ಮಕ್ಕಳು (ಬಿಡಿಸುವನು)

ಶಾ : ಓಹೊಹೊಹೋ! ನಿಮ್ಮ ವಕೀಲಿ ಬೇರೆ ಇವರ ವಕ್ರಕ್ಕೆ!.....
ಅದ್ದರಿಕಣ್ಣೇ. ನೀವ್ಯಾಕೆ ಹಾಗೆ ಹಾರಾಡಿದ್ರೀ ಎದೇ ನೋವು ಎದೆ ನೋವೂಂತ? ಗುಂಡ್ಲುನ್ದಾಗೆ ಕೂತಿದೀರಿ ಈಗ?

ಅಧಿ : (ನಗುತ್ತಾ) ಆ ನಾಲ್ಕುಣೇ ತಾನೇ ನೀವ್ಯಾಕೆ ತೆರಬೇಕು ಆ ಹಯವದನೇಗೇಂತ ಹೃದಯವೇದನೆ ಬರಿಸ್ಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿ ಶಾಂತೂ!

(ಇಬ್ಬರೂ ಬಿದ್ದು ಬಿದ್ದು ನಗುವರು. ಇದುವರೆಗೂ ಅಶ್ವರ್ಯ, ಅವಮಾನಗಳನ್ನು ಮುಖದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ “ಹಾ! . . . ಅಯ್ಯೋ!” ಇತ್ಯಾದಿ ಸಫಿಕರನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಅನುತ್ಪಿದ್ಧ ಆನಂದಾವೇಷ, ಅಧಿಕಾರಿಯ ಕೊನೆಯ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ “ಅಯ್ಯೋ!” ಎಂದು ಚೀರಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೀಳುವಳು.)

ಶಾಂ : ಅಧಿ : ಹಾ ! ಇವಳೆಲ್ಲಿಂದ ಬಂದ್ಬು ಇಲ್ಲಿ ? (ಇಬ್ಬರೂ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುವರು)

ಶಾಂ : (ಗಾಢರಿಯಿಂದ) ಇವಳೇನಾಗ್ಬಿಟ್ಟಿದೆ ! ನೋಡಿಲ್ಲ !

ಅಧಿ : (ಬಗ್ಗಿ ನೋಡಿ) ಶಾಂತಾ ! ಇವಳಿಗೆ, ನಿಜವಾದ, ಸತ್ಯವಾದ, ಹೃದಯಸ್ಥಂಭನ ಆ-ಗ್ಡೋ-ಗ್ಬಿ-ಟ್ಟಿದೆ !!

ಹೊಕ್ಕೊಂದ್ ಅಡ್ಕೆ ಮನೆ

ಅಥವಾ

ಸಾಮೂಹಿಕ ಪಾಕಶಾಲೆ

ಪಾತ್ರಗಳು .

ಸರೋಜ

ಶಾರದಮ್ಮ

ಧರ್ಮಾಂಬ

ರಮಾಬಾಯಿ

ಇಬ್ಬರು ಅತ್ತೆಯರು

ಸರೋಜಳ ಪತಿ

ಗೆಳತಿಯರು

ಉರ್ದೊಂದ್ ಅಡ್ಲೇ ಮನೆ

ದೃಶ್ಯ ೧

(ಸರೋಜ “ಜಂದಾರಿ, ಜಾರೇ ಜಾರೇ, ಹಿಂಗಾಕೇ ಸಂಜೇವಾ.....” ಎಂದು ಫಿಲ್ಮ್ ಗೀತೆ ಕುರುಕುತ್ತಾ ಕಾಲು ನೀಡಿಕೊಂಡು ಈಸಿಫೇರ್ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಅತ್ತೆ ಸ್ವನೇಶ.)

ಅತ್ತೆ : ಇದೇನೇ ಇದು. ಎಂಟ್ರೆಂಟಿ ಆದ್ರೂ ಹೀಗೇ ಕಾಲ್ಮಿಡ್ವೊಂಡು ಕಿರಲ್ತಾ ಕೂತಿಬ್ಬೀ? ವೈತೇಳ್ವಿಲ್ಲ. ಮನೇ ಉಪ್ಪಿಲ್ಲ! ಸಿನ್ಸೆಂಡಂಗೆನು ಅತ್ತೆ ಗಿದ್ದೆ ಮಾಡಿ ಬಡ್ವಿತ್ತೇನೋ ಇಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲೇ? ಆಫಿಸ್ಸೊತ್ತಾ ಗಲ್ಲೇ ಅವಸ್ಥೇ? ನಾನಾದ್ರೂ ಮಾಡ್ತಾಕೋಣಂದ್ರೆ..... ಈ ಹಾಳು ದಾಯುನೋವು; ಕೈ ಸ್ವಾಧೀನವಿಲ್ಲ. ತಪ್ಪಲಿನೇ ಕುಕ್ಕಿತ್ತೀನೋ ಎನೋ..... (ಸಿನ್ಸೆಂಡಂ ಮಾಡಿದ್ರೂ ಇಲ್ಲೇವೋವೋ ಮೊದಲೇ ಇಲ್ಲ!).....ಆಲ್ವಾ ಕಣೇ.....

ಸರೋಜ : (ಘೋರನೆಯಿಂದ) ಇಪ್ಪತ್ತಿಂದ ಮನೇಲಿ ಅದಿಗೇ ಇಲ್ಲಾ.

ಅ : ಅಡ್ಲೇ ಇಲ್ಲ! ಹಾಗಂದ್ರೇನೇ?

ಸ : ಹಾಗಂದ್ರೆ, ಇಪ್ಪತ್ತಿಂದ, mass kitchen, ನ್ನು ಅಂದ್ರೆ ಸಾಮಾಹಿಕ ಸಾಕಾರೇ!

ಅ : ಅ! ಅ! ಅದೇನು ಅದೇನು? ಮೂಷಿಕಮೋದಕ ಅಂತ ಅದೇನೋ ಮಂತ್ರ ಜಪಿಸ್ತಾಯ್ತೆ ಹೇಳ್ತಿದ್ವೀ? ಎನೇ ಅದು?

ಸ : ಎನೋದ್ರೆ, ನಾವೆಲ್ಲಾ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡ್ವಿ, ಹೆಂಗಪ್ಪ ಬೆಳಗಾದ್ರೆ ಅದಿಗೇ ಬೇಯಿಸ್ಕೊಂಡು ಕೂತಿರೋದು ಕಲ್ಬುರೈ ಕಳೇಇಲ್ಲ, ಕಂಪನೀಗೆ

ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲಾ, ಅದರಿಂದ ಇನ್ನೇಲೆ mass kitchenನ್ನು—ಅಂದ್ರೆ ಸಾಮಾಹಿಕ ಪಾಕಶಾಲೆ—ಅಂದ್ರೆ ಉದ್ದೇಶವು ಒಂದೇ ಆಡ್ಲೇಮನೆ ಎರ್ಪಾಡ್ಲಿಡಬೇಕು, ಈ ಒಲೆ ಮುಂದೆ ಒಣಗೋ ಕಾಟ ತಪ್ಪಿಸೋ ಬೇಕು ಅಂತ ನಿರ್ಧರಿಸ್ತಿಟ್ಟು. ಅದರ್ಪಕಾರ, ಇವತ್ತಿಂದ ಈ ಕುಂಬ್ಳು ರೋಗಿಲ್ಲ ಅನ್ನಪೂರ್ಣ ನಿವಾಸದಲ್ಲಿ ಆಡ್ಲೆ; ಅನ್ನದಾನಪ್ಪನ ಭತ್ರದಲ್ಲಿ ಉಟ!

ಅ : ಇದೇನೇಡೇ? ಬರ್ತಾ ಬರ್ತಾ ನಿವೆಲ್ಲಿಗ್ಗರಿದೀರೇ? ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಕ್ಕೆ ಕೈಲ್ಹರಿದಿದ್ರೆ ಅಡಿಗೆ ಯಾರ್ನಾರಾ ಇಟ್ಟೊಳ್ಳೋದು.

ಸ : ಹುಂ! ಇಟ್ಟೊಂಡ್ಲಾಗೇ ಇದೆ ಈ ರೇಷಕಾಲದಲ್ಲಿ! ಕೊಡೋ ರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಮೂಗ್ಗನದವುಲು ಅವರ್ಗೇ ಇಡಬೇಕು; ಜೊತೆಗೆ ೨೦-೩೦ ರೂಪಾಯಿ ಅಲ್ಲದೆ! ನಿಮ್ಮಗನಿಗೆ ಬರೋ ಸಂಬ್ಬಳಾರ್ಥ ಕೊಚ್ಚೋಗುತ್ತೆ ಆಪ್ಲೆ!

ಅ : ಹಾಗಂತ, ಈ ಅನ್ಯಾಯವೇ? ಯಾವೋನೋ ಬೇಯ್ಸಿದಂತೆ, ಎಲ್ಲಾ ತಿನ್ನೋದಂತೆ. ಏನ್ ನಾಚಿಕೈದಿದು? ಮಡಿ ಇಲ್ಲ, ಮೈಲಿಗೆ ಇಲ್ಲ,ಹುಂ.....ನೀವೆಲ್ಲಾ ಗಾದ್ರೂ ಹೋಗಿ, ನನ್ನಡಿಗ್ಗಾನು ಮನೇಲಿ ಮಾಡ್ಲೊಂಡು ತಿಂತಿನಿ.

ಸ : (ನಗುತ್ತ) ಏನ್ಮಾಡ್ಲೊಂಡ್ಲಿಂತೀರಿ? ನಮ್ ನಮ್ ರೇಷನ್ನು ಪಾಕಶಾಲೆಗೆ ಕೊಡ್ಲೇ ಹ್ರೋದ್ರೆ ಬಿಟ್ಟೇ ಕವಳ ಹಾಕ್ತಾರೇನು? ಮನೇಲೊಂದ್ವಾಳಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ!

ಅ : ಸರಿ, ಮತ್ತೂ ಚೆನ್ನಾಯ್ತೇಳು. ಇನ್ನೇನು, ಈ ಗೋದೀ ರೊಟ್ಟೀ ಕಾಟದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ದಿನ ಏಕಾದಶೀ ಮಾಡ್ಲಿದೀನಿ, ಇನ್ನೇಲೆ, ನನ್ನಂಥಾ ಮುದಿ ಗುಗ್ಗುಗಳು ನಿತ್ಯೇಕಾದಶಿ ಮಾಡ್ಲಿಡೋದೇ ಮಾರ್ಗ ನಿನ್ನಂಥಾ ಸೊಸೇರ ದಯದಿಂದ!

(ರಮಾಬಾಯಿ ಪ್ರವೇಶ)

ರಮಾಬಾಯಿ : ಸರೋಜ ಸರೋಜ, (ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ) ಎನ್ನೀ ಹಿಂಗೇ ಕೂತಿದ್ದೀರಿ dress ಮಾಡ್ಕೊಳ್ಳೇ! ಇನ್ನೇನು ಇವತ್ತಿಂದ ಹಾಳು ಯೋಜ್ಞೆ ಇಲ್ವಲ್ಲ ಸಧ್ಯ! ನಡೀರೀ, ಅಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಟ SILKನ ಚೋಲೀಪೀಸುಗಳ್ಳಂದಿವೆಯಂತೆ, ದಿವಿನಾಗಿದೆ. ಹರಿಸ್ಕೊಂಡು ಬರೋಣ.

(ಧರ್ಮಾಂಬ ಪುತ್ತೂರನ್ನು ಪಾರ್ಶ್ವದಿಂದ ಪ್ರವೇಶ)

ಧರ್ಮಾಂಬ : ಅಬ್ಬ! ಸದ್ಯ ರಮೇಲ್ವಂಟೆ ಇಲ್ಲಮ್ಮಾ! ಅಡಡಡ.....
ಎತ್ತನೆಯೋ ಪುರುಷತ್ತು ಇವತ್ತು.....ವಾಂಗೋಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ.
ಶಾಭಾಷ್‌ನಗರೆತ್ತಿಲೆ ಎಗ್ಗಿಬಿಷನ್ ಇರ್ಕೇ ನೋಡಿ ಬರಾನ.

(ಶಾರದಮ್ಮ ಪ್ರವೇಶ)

ಶಾ : Hullo, hullo, ಏನೆಲ್ಲೂ ಹೀಗೆ ನಿಂಪ್ಪಿಟ್ಟಿದೀರಿ timewaste ಮಾಡ್ತಾ,
ಈ ಹಾಳು ಒಲೆ ಸೆರೆ ತಪ್ಪಿರುವಾಗ? ಬನ್ನೀ ಆಪತ್ಪಾರಿಸಿನಲ್ಲಿ
'ಅಧ್ವಾನ' ಪಿಕ್ಚರು, morning show ಹಾರೆದಾನ್, ಸೊಗ್ಗಾಗಿದೆ
ಯಂತೆ. ಹೋಗ್ಬರೋಣ ನಡೀರೀ!

(ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ “ಕಲಾಪ್ರದರ್ಶನ, ಸೀರೆ ಶಾಪು, ಸಿನೀಮಾ, ನೃತ್ಯ” ಎಂದು
ಕೂಗುತ್ತ ಸರೋಜನನ್ನು ಎಳೆದಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವರು. ಬಪ್ಪಾಗಿ ನೋಡುತ್ತ
ನಂತಿದ್ದ ಆತ್ಮ “ಚೆನ್ನಾಯ್ತು” ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಹಣೆ ಹಣೆ ಬಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಳು)

ದೃಶ್ಯ ೨

(ಇಬ್ಬರು ಅತ್ತೆಯರ ಪ್ರವೇಶ)

ನೊದಲನೆಯ ಅತ್ತೆ : ಅಲ್ಲಾ ನೋಡಿದ್ರಾ, ಎಲ್ಲಿ ಗೈರು ತು ಕಾಲ ಎಲ್ಲಿಗಂತು! ತ್ತು ತ್ತು ತ್ತು ತ್ತು....ಎಲ್ಲಿಗಂತು!

ಎರಡನೇ ಅತ್ತೆ : ನೋಡಿದ್ದುಮಾ ನೋಡಿ, ಎರಡನ್ನೊಂದಲ್ಲ, ಈ ನಾಲ್ಕು ಕಣ್ಣುಗಳೆಂದೂ ನೋಡಿದೀರಿ.

ನೊ : ಮದ್ದಿ ಆದಾಗ್ಲೇ ಹೇಳಿ ಸೋಮಾಗೆ, ಬೇಡ ಕಣೋ, ದೊಡ್ಡನು ಪ್ಯರ ಮನೇ ಹೆಣ್ಣು, ನಮ್ಮಂತಸ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕಾಗೆ ಲಗ್ನಾಗೋ ಅಂತ! ಕೇಳಿದ್ದೇ? ಈಗನುಭವಿಸ್ತಿದೀವಿ--ಅನ್ನಲ್ಲ ನಾನೂನ್ನಿ!....ಅಲ್ಲಾ ಸೌದೇಲ್ಯಾರ್ಸಾಯೇಮಾಂತ ಇದ್ದಡ್ಲೆ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದು. ಅದೇನೋ ಹೋಗ್ಲಿ, ಹಸೀ ಸೌದೆ ಉರಿಸ್ಸೇದ್ದಕ್ಕ (ಇಬ್ಬರೂ “ನೀವೂ ನಾವೂ ಮಾಡಿದ್ದಾ ಅಪ್ಪ, ಹಣ್ಣುಸೀಸಾಳು ಡಿಪೋ ಸೌದೆ” ಇತ್ಯಾದಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುವರು).....ಅದೇನೋ ಹೋಗ್ಲಿ,-ಆಮೇಲೆ, ಹಾಳೆದ್ದು, ಕೈ ಮಸಿಯಾಗತ್ತೆ, ಮುಖ ಮಾಸತ್ತೆ, ಇಬೆಕಟ್ಟು ಒಬೆ ಹಾಕ್ಸಿದ್ದೆ ನಾನಡ್ಲೆ ಮಾಡೋದು ಅಂತ ಹಠ ಹಿಡಿದ್ಬಿಡೋದೇ! ಅವಣ್ಣೀಳಕ್ಕೆ ಇವನ್ನುಣಿಯಕ್ಕೆ. ಸರಿ, ಆದೂ ತಯಾರಾಯ್ತು. ಮುಸುರೆಯೇ, ಮೈಲಿಗಯೇ, ಅದನ್ನೇನ್ನಾರಿಸ್ಪೇಕೇ, ತೋಳಬೇಕೇ! ನನ್ನಾತೇ ನ್ನಡಿಯತ್ತೆ ಹೇಳಿ. ರಾಮಾ ನೀನೇ ಗತೀಂತ ಕಣ್ಣುಚ್ಚೊಂಡು ಅವಣ್ಣಾಕಿದ್ದು ತಿಂತಾ ಇದ್ದೆ.....ಈಗ, ಆ ಅಡ್ಲೆ ತಾನೇ ಯಾರಾಡೋರು ಅಂತ ಅದೇನೋ....ಮೂಷಿಕ ಪಾಕಸಾಲ್ಯೋ..... (ಇಬ್ಬರೂ, ಆಲ್ಲ ಮೂಷಿಕ ಕಾಸೀಲಾತೆ. ಆಲ್ಲ ವೋಹಕ....ಆಲ್ಲ....ಅನ್ನುವರು)ಅದೆಂಥಾದ್ದೋ ಅದೇನ್ನಡ್ಗಾಡೋ, ಯಾವೋನೋ ಬೇಯ್ಸೇ ದಂತೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ತಿನ್ನೋದಂತೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾರಲ್ಲಾ !

ಎ: (ನಗುತ್ತಾ) ನೀವಿನ್ನೊಂಪ್ಪೇಲ್ಲ. ಆ ಸಪ್ತೋನ್ನಾ ನೋ ಅದೇನೋ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲ ಅತ್ತಲ್ಲಿ, “ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಕೋ ತಾಯಿಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟೀಕೊಂತ್ವೀರೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ರಂತೆ, ನನ್ನೊಸೆ ಕೊಚ್ಚೊಂಡು!”..... ಅಲ್ಲಾ, ನಾನೂ ನೀವೂ, ನಮ್ಮಮ್ಮ ನಿಮ್ಮಮ್ಮ, ನಮ್ಮಜ್ಜಿ ನಿಮ್ಮಜ್ಜಿ, ಮಕ್ಕಳ ಸಾಕೋ ಇಬ್ಬೇ? ಹೆತ್ತೋಳು ಮಗುನ್ನಾಕೋದೊಂದತಿ ಶಯ್ಯೇ? ಇದಕ್ಕೆ ಉಡ್ಗರೆ ಕೊಟ್ಟು ಉಬ್ಬಪ್ಪೇಕೇ?..... ಇಪತ್ತಿ ದಾಯ್ತು, ನಾಳೆ, ಗುದ್ದಾಡ್ತೇ ಇದ್ದ ಗಂಡ ಹೆಂಡ್ತೀರೊಂದು ಬಹು ಮಾನ, ಕಿತ್ತಾಡ್ತೇ ಇದ್ದ ಅತ್ತೆ ಸೋಸೇರೊಂದುಡ್ಗರೆ, ಕೊಡ್ತಾರೋ ಎನೋ ?

ಮೊ: (ನಗುತ್ತಾ) ಅದೇನಾಗುತ್ತೋಮ್ಮ ಕಂಡೋರ್ಯಾರು. ಈ ಕಾಲ್ದೊಂದಿಗಿರು ಮಾತಾಡ್ತಿ ಬದ್ವೀಹಾಗಿದ್ದೇ!.....ಅಲ್ಲಾ, ನಮ್ಮಾಗೇ ಪೂರ್ವಕಾಲದ ಪುಟ್ಟೇರಲಂಕಾರ ಮಾಡ್ಕೊಳ್ಳೋದು, ಪ್ಯಾಶನ್ನು ಅನ್ನೋದು. ನಮ್ಮಾಲದಲ್ಲಿ ಬಾಣಂತೀರು ಕಪ್ಪಿಟ್ಟೋತಿದ್ದು. ಈ ಕಾಲ್ದೊಂದು ನಿತ್ಯಾ ಬಾಣಂತೀರೇ! ನಮ್ಮಾಲ್ಪ ಹಾಗೇ ಆರ್ಥ ಹಣೆಗೆ ಕುಂಕುಮ ಇಟ್ಟೋತಾರೆ, ಈ ಗಂಟೆ ನಾವು ಎಣ್ಣೆಗೊಂತ ಹಾಕೋ ತೀವಿ, ಅವೂ ಬೆನ್ನೇಲೆ ಗಂಟೆಟ್ಟೊಂಡು ಪಿನ್ನುಚ್ಚೋತಾರೆ. ನಾವೂ ರವ್ವೆ ಬಣ ತೊಟ್ಟೋತೀವಿ, ಅವೂ ತೊಟ್ಟೋತಾರೆ, ನಾನುಟ್ಟೋ ಅಂಥಾದ್ದೇ ಮೊಳ್ಳದ್ದ ಅಂಚಿನೀರೆ ಉಡ್ತಾರೆ. ಪ್ಯಾಶನ್ನುಂತೆ..... ಅಲ್ಲಾ, ನನ್ನೆಟ್ಟೇಲಿ, ನನ್ನಾಲದೊಂದು ತತ್ವಾಚಾರೀ ಬಣ ಇತ್ತು (ಅಳು ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಜಮಾಸ್ತು ಗೌರೀ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದನ್ನಿ, ಎಷ್ಟೋ ಮುತ್ತಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದೆ.) ತೆಕ್ಕೊಟ್ಟು, ಹೊಲಿಸ್ಕೊಳ್ಳೇಂತ ನನ್ನ ಸೊಸೀಗೆ ಕೊಟ್ಟೆ, “ಛಾ, ಇದು ರವ್ವೆ ಬಣ. ನಾವೊಟ್ಟೊಳ್ಳೋದು ಚೋಲಿ!” ಅಂತ ಮುಖದ್ದೇಲೆ ಎಸೆದಿಟ್ಟೆಲ್ಲಮ್ಮಾ !

ಮೊ: ಚೋಳೆಯೋ, ಚೋಳಿನ ಕೊಂಡಿಯೋ! ಹೇಳ್ಕೊಳ್ಳಕ್ಕೋದ್ರೆ ಕೊನೇ ಇಲ್ಲ, ಮೊದ್ಲಿಲ್ಲ....ಹೋಗ್ಗಿ ನಡೀರಿ, ಪುರಾಣಕ್ಕೊತ್ತಾಗತ್ತೆ!

ದೃಶ್ಯ ೩

[ಸರೋಜ ತನು ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕುಳಿತುನಿಂತಳು. ರಮಾಬಾಯಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶ.]

ಸ : (ಎದ್ದು, ಸಣ್ಣ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ) ಬನ್ನಿ ರಮಾಬಾಯಿ.

ರ : (ಅವಳೂ ಮೆಲ್ಲಕೆ) ಯಾರೇ ಸರೋಜ ಸಪ್ನಗಿದೀರಿ ?

ಸ : ನೀವೋ ? ನಿಮ್ಮುವಿವಾಹ ಡಿಟೋ. ಹರಳೆಣ್ಣೆ ಕುಡ್ಡೋರ್ಪಾಗಿದೀರಿ ?

ರ : ಏನೋ ಈ ಊಟ ತಿಂಡಿದು.....

ಸ : ಹುಂ !ನೀವೂ ನನ್ನೇಚಾಟಕ್ಕೇ ಸಿಕ್ಕೋಂಡಿದೀರಿ ಅನ್ನಿ ಹಾಗಾದ್ರೆ ? ಏನೋಪ್ಪ, ನಾನಾಡ್ಡೋಂಡಿದ್ದು, ನಮ್ಮತ್ತಿಗೆ ನಾನೇ ನೇಣ್ಣಾಕೊಂಡ್ವಾಗಾಯ್ತು !

(ಧರ್ಮಾಂಬ ಕೈ ಅಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತಾ ಗೋಗುತ್ತಾ ಪ್ರವೇಶ.)

ಧ : ಬಿದ್ದು, ಅಳುತ್ತೆ ಬಿದ್ದು !

ಸ : ರ : (ಇಬ್ಬರೂ)—ಯಾರೇ, ಏನೇ ಧರ್ಮಾಂಬ ಅದು ?

ಧ : ಅಲ್ಲೇ, ಅದೇನ್ನಡುಗಾಡು ಶರ್ಮೇಲ್ಲೇ ಆ ಬಾಕಶಾಲೇದು ? ಒಂದು ವರವಲ್ ಇಲ್ಲ, ಒಂದು ಕೂಟ್ಟು ಇಲ್ಲ, ಅಪ್ಪಲ ಉರಗಾಯ್ ಮುದಲೇ ಇಲ್ಲ ! ಬೆಳಗ್ಗೆ ಒರು ಕೊಳಂಬು, ಸಾಯಂತ್ರ ಶಾರು, ಪಲ್ಯ. ಬೇಜಾರಾಗಿವಿಡತ್ತಿ. ನಮ್ಮ ವೀಟಪ್ಪರು.....

ರ : (ಸುಧೆಬಾಯಿಹಾಕಿ) ನಿಮ್ಮಿಟ್ಟಾರು ಹಾಗಿರಲಿ, ನಮ್ಮನಿಯಾಗೆ ದೊಡ್ಡ ರಂಪ ರಾಧಾಂತ ಶುರೂ ಆಗಿದೆ. ನಮ್ಮಜಮಾನಿಗೆ ಸೌತೀಕಾಯಿ ಭಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಫಳದ್ಯ ಅಂದ್ರೆ ಭಾಳ ಇಷ್ಟ. ಮೂರ್ಡಿನ ಕೊಂದ್ವಾರಿ, ಎರಡ್ವಲೊಂದು repeat ಆಗ್ಗೇ ಇದ್ರೆ, ನನ್ನೇಲೆ ಮುನಿಸಿ ಕೊಂಡು ಮೂದಲಿಸಕ್ಕಾರಂಭಿಸೋರು. ಅಂದನೇಲೆ, ಈ ಹದಿನೈದು

ದಿನದಾಗೆ ಅವರ ಹಾರಾಟ ಮನೀಲಿ ಎಷ್ಟಾಗಿರಬಹುದು, ಯೋಚಿಸ್ತೀ! ಮಾತಾಡಿದ್ದೀ, ಹಾವು ಸೆಣಸಿದ್ದುಂಗೆ ಬುಸುಗುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. (ಕಣ್ಣೀರು ಕೊಳ್ಳುತ್ತ) ನಗುತ್ತಾ ಇದ್ದ ನಮ್ಮನೀ ಈಗ ನರ್ಕಾ ಆಗದೆ!

ಸ: ನಮ್ಮನೇಲೂ ಅದೇ ಗತಿ ಕರ್ತೇ! ಅಪ್ರೆಷ್ಟೋ ಸಭ್ಯಸ್ಥರೇನಿ! ಅಂಥಾವೂ ಕೂಡ, "ಹಾಳೆಡೆ, ತಕ್ಕೇಲೂ ಗುತ್ತಾ ಕೂಡಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯರೇ ಬೇಯಿಸ್ತಾನೆ. ಒಂದಿನ ಉಪ್ಪೋ ಹುಕೆಯೋ ಹೆಚ್ಚಾಗದ್ರಾ ಹಾಕಬಾರ್? ಬೇರೇರಿ ರುಚಿ ಇದೆ ಪ್ರಸಂಜದೊಳಗೆ ಅನ್ನೋದೇ ಮರ್ತುಹೋಗ್ತಾ ಇದೆ ಬಾಯ್ಗೆ!" ಅಂತ ಹಾರಾಡಕ್ಕಾರಂಭ ಸಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ!ಇಲ್ಲದೇ ತಾನೇ, ಅವನೇನಡೆ ಬರತೀ? ಮೊದಲೇ ಹೇಳ್ವೆ ನಾನು, ಸೀನಪ್ಪನು ಅಡಗೊತ್ತಾಡಿ ಅಂತ, ಒಬ್ಬರೂ ಕೆವಿಗ್ತಾ ಕೊಳ್ಳೊಳ್ಳಲ್ಲ!

ಧ: ಶರಿ ಶರಿ, ಎಂಬ ನಾರ್ಕೆಯ್ಯರನೆ ಗೊತ್ತಾಡಿದ್ದೀ ತೆಳಿತಿತ್ತು ಶಮೇಲ್ಪಜಿ! ಎಂಬ ವೀಟಾರು ಎತ್ತನೆಯೋ ಹೇಳಿದ್ರಾ, ಆದ್ರೂ....

ಶ: (ಮಧ್ಯೆಬಾಯಿಹಾಕಿ) ಸುಮ್ಮನಿರಿ, ನಿಮ್ಮ ಸೀನಪ್ಪನೂ ಇಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ನಾರ್ಕೆಯ್ಯರೂ ಇಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಕೊಠಡಿ ಕ್ರಿಷ್ಣಾಚಾರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದೀ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲ ಬಾಯಲ್ಲೂ ನೀರೂರಿರೋದು ಇಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ! ಅದಿಟ್ಟು, ಈ ಗಂಡಸು, ಗಜಾನನ ಭವನದ ಗುಜರಾತೀ ನಳಪಾಕಕ್ಕೆ arrange ಮಾಡಿಟ್ಟಿದಾರೆ;

(ಶಾರದಮ್ಮ ಅಳುತ್ತಾ ಪ್ರವೇಶ)

ಸ: ರ: ಧ: (ಒಟ್ಟಿಗೆ) ಯಾಕ್ರೀ, ಶಾರದಮ್ಮ? ಹೀಗಿತ್ತಿದೀರಿ? ಯಾಕ್ರೀ?

ಶಾ: (ಅಳುತ್ತ) ಅಯ್ಯೋ ಏನೇಳಲಿ? ಹೆಂಗ್ನಾಗ್ಗುಟ್ಟಿ, ಅಡೆ ಬೇಯ್ ಕ್ಕೀನಾಯ ಪಟ್ಟೊಂಡು, ತಲೆ ಮೇಲ್ಕಲ್ತಾಕೊಂಡೆ ಕರ್ತೇ!

(ಸ, ರ, ಧ ಎಲ್ಲರೂ ಹಾ! ಎನ್ನುತ್ತಾ ಅವಳ ತಲೆ ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಹೋಗುವರು.)

ಶಾ : ನನ್ನ ತಲೆ ವಡೀಲಿಲ್ಲೇ, ಹಾಗಾದ್ರೂ ಆಗಿದ್ದೆ ಎಷ್ಟೋ ಚೆನ್ನೋಗೆ ಇತ್ತು. ಕಮಲಾ ವಿಷಯ ಕಣ್ರೀ.

ಸ : ಏನಾಯ್ತು ಕಮ್ಲಾಗೆ ?

ಶಾ : ಕಮ್ಲಾಗೇನಾಗಿಲ್ಲ ಸದ್ಯ, ಕಲ್ಕಂಡಾಗಿದಾಳೆ.....ಅಲ್ಲ ನೋಡಿ ಮೊನ್ನೆ ವಿಚಿತ್ರ ದುರ್ಗದಿಂದ ಮರಾ ಬಂದಿತ್ತು ಈ ಮಹಾರಾಯ್ತೀನ ನೋಡೋಕ್ಕೆ. ನಾನಂದೆ ಕಾಗದಾಬರತ್ತಲೆ ಇವರೈಲಿ, “ ಸರಿ, ಕಂಡೇ ಇದೆ. ಕಮ್ಲಾ ಕೋರೆ ಹಲ್ಲು, ಕೃಷ್ಣವರ್ಣ ಕಾಣ್ತಾಲೇ, ಇದ್ದುಗೂ ಬಂದ್ಬೋದ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ವರಗಳ್ಳಾಗಿ, ಈ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡ್ಲೇ ಮರಾನೂ ನಮ್ಮಪ್ಪ ಅಮ್ಮನ್ನೇಳಿ ಕಾಗ್ದ ಹಾಕಿಸ್ತೀನಿ ಅಂತೋ ಇಲ್ಲ ನನ್ನ ಕೃತಂಗೀರೊಪ್ಪಿಗೆ ಆಗ್ಬೇಕೂಂತೋ ಮೂಮೂಲ್ನೋಬಾನೆ ಹಾಡಿ ಹೋಗ್ತಾನೆ” ಅಂತ.....ಸರಿ, ಊರಿಗ್ಬಂದ ಹುಡ್ಗ. ಯಥಾ ವಿಧಿ ಹುಡ್ಗೀನೋಡಿದ್ದಾಯ್ತು.....ನೋಡೋನೇ ರಂಭೇನೋ ಊರ್ವ ಶೀನೋ ಕಂಡೋನ್ತಾಗಿ, ಹಿಗ್ಗಿ ಪಿರೇಹೂವಾಗಿ, ಭಾವಿ ಮಾವನ್ನೆ ನ್ನಟ್ಟ, ಬಾಯಿ ಬಿಡೋದೇ! ನನ್ನಂತೋಷ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗ್ಬಹುದು ನೀವೆ ಯೋಚಿಸ್ತೋಡಿ. ಕಮ್ಲಾನೂ ಮೆಚ್ಚೋನಿದಾನೆ ಪೃಥ್ವೀಲಿ ಅಂತ ಅರಳಿದೆ. ಹುಡುಗ ನೋಡಿದ್ರೆ, ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದಾನೆ; ನೂರಿಪ್ಪ ತ್ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬ್ಬ.ಮಗಳ್ಳದ್ದೇ ಮಾಡಿ ಮತಾಪ್ತಲರ್ ಸೀರೆ ಉಡ್ಗರೆ ಉಟ್ಟ ಕನಸ್ಸೂ ಸಹ ಕಂಡೆ! (ಮೆಲ್ಲನೆ—ನನಗ್ಮತಾಪ್ತಲರೂ ಅಂದ್ರೆ ಬಲು ಇಷ್ಟ ಕಣ್ರೀ ಯಾವಾಗ್ಲೂ!).....ಸರಿ, ಮನೇಲೇನು ಅಡಿಗೆ ಊಟ ಇಲ್ವಲ್ಲ. ಪಾಕಶಾಲೆಲೇ ಊಟ ತಿಂಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಆಯ್ತು ಭಾವಿ ಆಳೆಯನಿಗೂ.....ಮಾರ್ಚೆ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದೋಡಿದ್ದೆ ಚೀಲಭತ್ತಿ ಸಮೇತ ಆಸಾಮಿ ಪರಾರಿ! ರೂನ್ನುಲ್ಲೊಂದು ಕಾಗ್ದ ಬರೆದಿಟ್ಟೋಗಿದಾನೆ ನಮ್ಮೆಜಮಾಸ್ಸಿಗೆ.

ರ: ಸ: ಧ : ಎನ್ನರಿದಾನ್ರಿ ?

ಶಾ : ಎನ್ನರಿದಾನ್ರೇ !ಕಾಗ್ದಾನೇ ಓದ್ತೀನೀಳಿ.

(ಓಮವಳು)

“ ನೀವು ಫುಡ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ನಾನೂ, ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ರವೆ ಸಕ್ಕರೆ ತಿಂಡಿ ತಿಂದ ಸವಿನೆನಪು. ನಿಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡರೆ, ಆ ಸವಿಗನಸು ನನಸಾದೀತು, ರವೆ ಸಕ್ಕರೆ ತಿಂಡಿ ಧಂಡಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕೀತು, ಸಣ್ಣಕ್ಕಿ ಅನ್ನ ಬೆಣ್ಣೆ ಕಾಸಿದ ತುಪ್ಪಮೆದ್ದೇನು ಅನ್ನವ ಆಸೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಶೂರ್ಪಣಮೀ ಕುಮಾರ್ತಿಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದೆ. ನೀವು ಹಾಕಿದ್ದು ನೋಡಿದರೆ, ಅನೆಭೋಗ, ಕುದುರೆಸಣ್ಣ, ಕುಸುಬಲಕ್ಕಿ ಎಲ್ಲಾ ಬೆರಕೆ ಅನ್ನ —ನಾವಾದರೂ ಒಂದೊಂದೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತಿನ್ನುತ್ತೇವೆ—ತಿಂಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಒಡೆ, ಬೋಂಡ, ಖಾರಶೇವೆ, ಓಂಪುಡಿ. ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಕಡ್ಲೆಬೇಳೆ ಮಕ್ಕಳು, ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು, ಮರಿಮಕ್ಕಳು ! ಸಾಕು ಒಂದು ದಿನದ ನಿಮ್ಮ ಆತಿಥ್ಯವೇ, ನಿಮ್ಮ ಮುದ್ದು ಮಗಳು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇರಲಿ.....” ಕೇಳಿದ್ರೇನಿ? ನಾನ್ಮಾಡ್ಕೊಂಡದ್ದನ್ನಪ್ರಾಣಕ್ಕೇ ಬಂತಲ್ಲೇ ? (ಆಳುವಳು)

ದೃಶ್ಯ ೪

(ಇಬ್ಬರು ಅತ್ತೆಯರ ಪ್ರವೇಶ)

ನೊ ಅ : (ನಗುತ್ತಾ) ನೋಡಿದ್ದಾ ಈ ನಯನಾಶೀರ ನಾಗರಿಕ ಯಾವ ಗತೀಗಿಳಿತು ? ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಮನೇಲೂ ಒಂದೊಂದು ತರಹ ಪೀಕಲಾಟ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯ್ತು ! ಜೊತೆಗೆ ಎರಡ್ಕೊತ್ತೂ ಕೆಲಸ್ವಿಲ್ದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಆ ಅಂಗ್ಡ ಈ ಅಂಗ್ಡ ಅಲೆದು, ಕೈಗ್ಯಾ ಬರಿದಾದ್ಪು. ಥಣ್ಣ ಗಾಯ್ತು

ಇವರನ್ನುಣಿತ ! ಮುಖಗಳ್ನೂರ್ಮಾಸಾಗಿ ಕೂತಿದಾರೆ.....ಅಲ್ಲಾ
ಮಹಿಳಾ ಸಮ್ಮೇಳನ ಮಾಡ್ತು ಹಿರಿಯರು, ಕೆಲ್ಸಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗೋ
ಹೆಂಗಸಿಗನ್ನೂಲವ್ವಾಗ್ಲಿಂತ ಈ ಪಾಕಶಾಲೆ ಏರ್ಪಾಡ್ ಸೂಚಿಸಿದ್ರಂತೆ.
ಈ ಹುಡ್ಗೀರ್ದೇಯ್ಯಾಂಡು, ತಮ್ಮಂಥಾ ಸಂಸಾರ ಮಾಡೋ ಹೆಂಗಸಿಗೇ
ಅದನ್ನ ಪ್ರಯೋಗಿಸ್ಕೊಂಡ್ಬಿಡೋದೇ !

ಎ. ಅ : ಹಾಗೇನು? ಅಷ್ಟಲ್ಲ, ಸ್ತ್ರೀ ಬುದ್ಧಿ ಪ್ರಳಯಾಂತಕ ಅಂತ ಯಾಕೆ
ಹೇಳಿದ್ದು ಮತ್ತೆ !.....ಹೂಂ....ಹೋಗ್ಲೇಳಿ ! ನಮ್ಮೂ ಹದಿನೈದು
ದಿನ ಹಾಳು ಹರಿತಂದು ಹರಣ ಮಾಡೋದು ಹಣೇಲಿ ಬರೆದಿತ್ತು !....
ಎಲ್ಲಾ ನಿನ್ನೆ ಸಭೆ ಸೇರಿ, “ಸಾಕು ಈ ಸಾಮೂಹಿಕ ಪಾಕ್ಯಾಲೆ
ಸಹವಾಸ; ಗಂಡಂದ್ರು ಕೈಬಿಟ್ಟೋಗೋ ಗತಿ ಬಂದಿದೆ, ಮಕ್ಕಳು
ಮನೆ ಬಿಟ್ಟೋಡ್ಕೋಗೋ ಗತಿ ಬಂದಿದೆ” ಅಂತ ಗೋಗರ್ವು ಮುಚ್ಚಿ
ಸ್ವಿಟ್ರಂತೆ ! ನಾಳೆಂದ, ಮನೇಲೇ ಅಡ್ಕೇ ! (ಇಬ್ಬರೂ ‘ಹ ಹ ಹ ಹ’
ಎಂದು ನಗುವರು.)

ನೊ. ಅ : ಬನ್ನಿ, ಗುಡಿಗೊತ್ತೇ ಗಣಪತಿಗೊಂದು ಕಾಯನ್ನಾದ್ರೂ
ವಡಸ್ಕೊಂಡು ಬರೋಣ. (ಹೋಗುವರು)

ದೃಶ್ಯ ೫

[ಸರೋಜಳ ಪತಿ ಊಟಮಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತಿರುವನು. ಸರೋಜ ಬಡಿಸುತ್ತಿರುವಳು.]

ಸ : ಹೇಗಿದೇಂಪ್ರೆ ಅಡಿಗೆ ?

ಪ : ಸೊಗ್ಗಾಗಿದೆ ! ಹದಿನೈದು ದಿನದಿಂದ ರೂಢಿ ತಪ್ಪಿ.....ಬಜ್ಜಿ ಬದ್ದೇ
ಕಾಯಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸೀಕು, ಹುಳ್ಳೊವ್ವೇಗೆ ಕೊಂಚ ಉಪ್ಪು ಮುಂದೂನ್ನು

.....ಆದರೂ ಮೃಷಾನ್ನ ಭೋಜನ ಸರೋಜ ಇವತ್ತಿಂದು !
 ತ್ವ ತ್ವ ತ್ವ ತ್ವ ! ಮೃಷಾನ್ನ ಭೋಜನ ! ಭೇಷಾಗಿದೆ !

(ತೆರೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತಿನ ಸದ್ದು)

ಸ : ಇರೀಂದ್ರೆ, ರಮಾಬಾಯಿ ಮನೇಲೇನೋ ಮಾತಾಗ್ತಿದೆ ! (ಇಬ್ಬರೂ
 ಕಿವಿಗೊಡುವರು)

[ತೆರೆಯಲ್ಲಿ]

ರಮಾಬಾಯಿಯ ಪತಿ : ಹ ಹ ಹ ಹ ! ಹೆಂಗಿದೆ ರಮಾ ಇವತ್ತು ನಿನ್ನ
 ಕೈವಾಡ ! ಸೌತೇಕಾಯಿ ಭಟ್ಟಿ-ಬರೇ ಭಟ್ಟೀಲೇ ತಿಂದ್ಬಿಡೋಣ
 ಅನ್ನಿಸ್ತದೆ ! ಫಳಿದ್ಯ ನೋಡಿದ್ರೆ-ಫರಮಾಯಿಷಿ ! ಯಾವದ್ದಿನ್ನಿ,
 ಯಾವದ್ದಿಡಿ ! ಆ.....?

ರ : ಹಂಗೇ, ನಾನಿಡಿಗೆ ಮಾಡಿವ್ರೆ !....(ಮೆಚ್ಚು) ಅಲ್ರೀ....ಸಾಯಂಕಾಲ
‘ಜೀವನ’ಕ್ಕೆ ಕರ್ಪೊಂಡ್ಪೋಗ್ಬಾರ್ಡಾ.....?

ಪ : ಹುಂ ! ಬೀಸ್ಟೆ ಬಲೇನ ! ಬೀಸ್ಟೆ, ನನ್ನ ಬಯಕೆ ಅಡಿಗೆನ ಒಡ್ಡೀ
 ಆ ?..... (ನಗುವನು)

(ನುತ್ತೊಂದು ಪಾರ್ಶ್ವದ ತೆರೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತಿನ ಸದ್ದು)

ಸರೋಜಳ ಪತಿ : ಅಲ್ಲೋಡು, ಅಯ್ಯರ್ ಮನ್ನೂ ಎನೋ ವಾಗ್ವಾದ
 ನಡೀತೀರೋಹಾಗಿದೆ ! (ಇಬ್ಬರೂ ಕಿವಿಗೊಡುವರು).

(ತೆರೆಯಲ್ಲಿ)

ಐಯ್ಯರ್ : [ಧರ್ಮೂ, ಶ್ರೀಷ್ಠಮಾ ಶಮೀಲ್ ಇಣ್ಣಿಕಿ ! ಹ ಹ ಹ ಹ !
 ರೊಂಬ ನನ್ನ ಇರ್ಕಿದೀ. ಅಪ್ಪಲ, ವರುವಲ್ ಇಲ್ಲದೆ ಶತ್ತು
 ಪೋಯಿರಂದೆ ನಾನ್ ಇತ್ತನ್ನಾಳಿ ! ಆಹಾ ! ಕೂಟ್ಟಿಕರಿ, ಪಚ್ಚಡಿ
 ಉತ್ಕೃಷ್ಟಮಾ ಇರ್ಕಿದೀ ಕಣ್ಣೀ !]

ಧ : ಅಪ್ಪಡಿಯಾ ! ಎಂಗೆ ಕೆಟ್ಟುಪ್ಪೋಗದೋ ಅನ್ನಿ ಎನಕ್ ಭಯಮಾ ಯಿರಂದದಿ. ಸದ್ದಿಕಿ ನಲ್ಲ ಇರ್ಕದೇ ! ಅಬ್ಬ !..... (ಮೆಲ್ಲನೆ) ಸಾಯಂತ್ರಂ.....ಅಪ್ಪಡಿಯೇ.....ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಿ ಹಾಲ್ಕಿ..... ಪೋಲಾನಾ ?....ಅಂದ....ಅಡಿಯಾರ್ ಬಾರ್ಡರ್ ಪೊಡವೆ.....

ಐ : (ನಗುತ್ತ) ಆಗಟ್ಟುಂ, ಆಗಟ್ಟುಂ, ಶಿನ್ನಾ !]

ಸರೋಜ : ನನಗೇನೂಂದ್ರೆ ಉಡ್ಗಿರೆ ಅಡ್ಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ?

ಪ : ಸಿಂಗೇ ?....ಸೀರೆ ತೆಕ್ಕೊಡೋಣಾಂದ್ರೆ, (ಚಿರಳಿಸುತ್ತಾ) ಮೊಗ್ಗಿನ ಸೀರೆ, ಹೂವಿನ ಸೀರೆ, ಮಾವಿನ್ಯಾಯಿ ಬಾರ್ಡರು, ಬೇವಿನ್ಯಾಯಿ ಅಂಚು, ಮೈಸೂರು ಸಿಲ್ಕು, ಮದ್ರಾಸು ಪಾಟ್ಲೆ, ಎಲ್ಲಾ turn ಮೇಲೆ ತಿಂಗಳಿಗೊಂದು ತೆಗೀತಾಲೇ ಇದ್ದೀ ?

ಸ : ಎಲ್ಲೋ ? ಜನವರೀಲಿ ಜಾರ್ಜೆಟ್ ತೆಗಿದ್ದೋತೇನೇ ಅಂದ್ರೆ ಜಗ್ಗಿದ್ರಾ ನೀವು ? ನವೆಂಬರ್‌ನ ನೈಲಾನ್ ಕೊನೆ ! ಹೇಳೋದು ನೋಡಿದ್ದೆ.....

ಪ : Allright, ಪಾಪ, ಅದೊಂದು omission, ಒಪ್ಪೊಂಡೆ.....ಸರಿ ಒಡವೇ ಮಾಡ್ಕೊಂಡ್ರೆ, ಸುರೈಯಾ ಸರ, ಭಾನುಮತಿ ಬಳೆ, ನರ್ಗೀಸ್ ನೆಕ್‌ಲೇಸ್, ಮಧುಬಾಲಾ ಮಾಂಗಲ್ಯ, ಎಲ್ಲಾ ತಯಾ ರ್ಪಾಗೋಗಿದೆ. ಇನ್ನು.....?

ಸ : ಸಾಕ್ಷುನ್ನಿರಿ. ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಮಾಡಿಸ್ಕೊಟ್ಟಿದೀನೋ ಅನ್ನೋ ಹಾಗೆ ಕೊಡ್ತೊಕ್ಕೋದು. ಬಿಡಿ, ನನಗೇನೂ.....

ಪ : ಬೇಡ ಬೇಡ, ಸಿಟ್ಟೋಬೇಡ ರಾಣೀ.....ಹೋಗ್ಲಿ, ನೀನೇ suggestion ಕೊಟ್ಟೆದು ಮತ್ತೆ !

ಸ :ಅದೇ....ಅವತ್ತೇ ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲ....ಆ ಬೆಳ್ಳಿ ಪಾತ್ರೇ ವಿಷಯ....

ಪ: ಹಾ! You have hit it right! ಪಾತ್ರೆ ಅಂತಾಲೇ ಜ್ಞಾಪಕ ಬಂತು. ಮನೇಲಿ ಪಾತ್ರೆ ಸಾಲ್ದು ಪಾತ್ರೆ ಸಾಲ್ದು ಅಂತಿದ್ಯಲ್ಲ, ಆ ಪಾಕಶಾಲೇ ಹಿತ್ತಾಳೆ ಪಾತ್ರೇನೆಲ್ಲಾ purchase ಮಾಡಿ ನಿನಗೆ present ಮಾಡ್ಬಿಡ್ತೀನಿ ಪ್ರಿಯೇ!

ಸ: (ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ) ಛಾ! ಹೋಗೀಂದ್ರೇ!!

ಧೂಪಾವಳಿ ಅಥವಾ ದೀಪಾವಳಿ

ಪಾತ್ರಗಳು :

ಅಳಿಯ—ನನನಾಗರಿಕ ತರುಣಿ

ಜಹಗೀರ್ ದಾರ್ಜು—ಪದವಿಗೆ ತಕ್ಕ ಉಡಿಗೆ ಧರಿಸಿರುವ ಪ್ರಾಣಿ

ಜಹಗೀರ್ ದಾರಿಣಿ—ಒಡವೆಯ ಸಿಲುಪು, ದೊಡ್ಡ ಕುಂಕುಮ,
ಜರಿಸೀರೆಯ ಮುತ್ತೈದೆ

ಅಲಿತೆ—(ಮಗಳು) ನನನಾಗರಿಕ ತರುಣಿ

ಧೂಪಾವಳಿ

ದೃಶ್ಯ ೧

[ರಂಗದ ಮೇಲೊಂದು ಕುರ್ಚಿ, ಮೇಜು. ಮೇಜಿನಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳು. ತೆರೆಯಲಾದಾಗ ಅಳಿಯ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಹೊತ್ತು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವನು.]

ಅಳಿಯ : (ಎದ್ದು ಶತಪಥ ತಿರುಗುತ್ತಾ) - ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಫಲಿತಾಂಶ ಏನೋ ಹೊರಬಿತ್ತು..... ಮಾಮೂಲಿನಂತೆ, ನನ್ನ ನಂಬರ್‌ನ್ನೇ ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು! ಜೀವ.....ಜಿಗುಸ್ಟೆ ಆಗಿಹೋಯ್ತು. ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗ್ಲಿ ಅಂತ, ರೈಲುಕಂಬೀ ಮೇಲೆ ಮಲಗ್ಗಿ. ಮಲಗಿದ್ದೆ, ಆರುಘಂಟೆ ತಡವೇ ಅವತ್ತು ಆ ರೈಲು! ಭಳಲಿ ಕೊರೆದ್ದೋಗಿ ಎದ್ದು ಬಂದೆ.... ಲಾರಿ ದಾರಿಗೆ ನಿಂತೆ, ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಹಾರನ್ ಮಾಡಿಬಿಡ್ತು ಆ ಹಾಳು ಲಾರಿ. ನನ್ನ ನಶೀಬು! ಕೊನೆಗೆ, ಉರಲು ಸಹ ಹಾಕಿಕೊಂಡೆ, ಹಗ್ಗಾನೇ ಹರಿದ್ದೋಯ್ತು!ಸರಿ, ಯಾಕೋ ಆ ಯಮಧರ್ಮ ಠಾಯನಿಗೂ ಕೂಡ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ನನ್ನ ಆಗಮನ ಅಂತ ನಿರ್ಧರ ಮಾಡಿ, ಸುಮ್ಮನಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿ.....ಹುಂ....ಇದ್ದೇ ಇದೆಯಲ್ಲ, ಮರಳಿ ಯತ್ನವ ಮಾಡು, ಮರಳಿಯತ್ನವ ಮಾಡು; ಮಹರಾಯ ಯಾರು ಬರೆದನೋ ಅ ಪದ್ಯಾನ, ನನ್ನಂಥವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗ್ಗಿ!.....

[ತೆರೆಯಲ್ಲಿ "ಫೋಸ್ಟ್, ಫೋಸ್ಟ್ ಎಂದು ಕೂಗುವ ಸದ್ದು. ಅಳಿಯ ಹೋಗಿ ಕೆನರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು "ಯಾರದಪ್ಪಾ" ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹಿಂದಿರುಗಿ, ನಡೆದು ಬರುವನು.]

(ಸ್ವಂಗವಾಗಿ ನಗುತ್ತ) ದೀಪಾವಳಿ ಕರೆ! ಮಾವನವರಿಂದ! ಅಕ್ಕರೆಯ ಕರೆ! ಖುಡಿತವಾಗಿಯೂ, ಅಗತ್ಯವಾಗಿಯೂ ಬಂದೇ ಬರಬೇಕಂತೆ!ಎನುಕೋಗೋದೋ ಈ ಮುಖ ಇಟ್ಟೊಂಡು!.....(ಫುನ್ ಕಾಗದಾ ನೋಡುತ್ತಾ)ಹುಂ.....ಇಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬರೆದಿದಾ ರಲ್ಲಾ! ಮದಲ್ವರ್ಷ, ಮಾವನವರಿಗೂ, ಮನದನ್ನೆಗೂ disappoint ಮಾಡೋದು ಹೇಗೆ?.....ಹೋಗೇಬಿಡ್ಲೇನು?.....ಕೈಹಿಡಿದಿರೋ ದೇನೋ ಕಡಿಮೇ ದರ್ಜೆದಲ್ವಾನ್ನಿ! ಜೀನಪಟ್ಟದ, ಜಹಗೀರ್ ದಾರ್ರ, ಏಕಮಾತ್ರ ಕನ್ನಿಕಾಸುಣಿ ನನ್ನ ಸಹಧರ್ಮಿಣಿ ಅಂದ್ರೇಲೆ....! ಅಮ್ಮರಿ ಅತಿಥ್ಯಕ್ಕೆನೋ ಅರಿಯಿಲ್ಲ.....ಆ?....ಹೋಗೇ ಬಿಡ್ಲೇನಿ. ಜಹಗೀರ್‌ದಾರ್ರ, ಕಾಳಸಂತೇ ರವೇ ಸಕ್ರೇಗೇನೂ ದರಿವ್ರವಿಲ್ಲ, ಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಅಷ್ಟು ಚಿರೋಟಿ, ಮುಂಡಿಗೆ etc ಹೊಡೆದ್ಬರೋಣ. ಇವ್ವೇ ಇದೆ ನಮ್ಮ ರಾಮಾಯಣ! (ತೆರೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾ) ಆತ್ಮಿ ಮಾವಂದಿರ ಅಕ್ಕರೆಯ ಆದಲೋಪಚಾರ, ಜೊತೆಗೆ—ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಸರಳಾಂಗಿ ಲಲಿತೆಯ ಸವಿ ಸಾಮಿಪ್ಯ! (ನಗುತ್ತ ಹೋಗುವನು.)

ದೃಶ್ಯ ೨

[ಜೀನಪಟ್ಟಣದ ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣ. ಒಂದು ಪಾರ್ಶ್ವದಿಂದ ಮುಂವೆ ಜಹಗೀರ್‌ದಾರ್ರ, ಹಿಂದೆ ಸೂಟ್‌ಕೇಸ್ ಹಿಡಿದ ಅಳಿಯ ಪ್ರವೇಶ.]

ಜಹಗೀರ್‌ದಾರ್ : ದಯಮಾಡಿಸ್ವೇಕು, ದಯಮಾಡಿಸಬೇಕು ಹೇಗಿತ್ತೋ ಪ್ರಯಾಣ!

ಅಳಿಯ : ಅಮಕೂಲ್ವಾಗಿತ್ತು, ಏನೂ.... ..

ಜ : ಅನುಕೂಲ್ಪಾಗುತ್ತೀ! ಏನೂ ತೊಂದರೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸಂತೋಷ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. (ಅಳಿಯನ ಕೈನೋಡಿ) ಹಾ! ಎಲ್ಲಿ! ನಾನು ನೋಡಲೇ ಬೇಡ್ವೇ! ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಿ (ಅವನ ಕೈ ಸೂಟ್‌ಕೇಸ್ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವನು.)

ಅ : ಇರಲಿ, ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಅದೇನು ಮಹಾ ಭಾರ, ಇರಲಿ, ಇರಲಿ.

ಜ : (ಕೈಯಿತ್ತಿ) ಛೇ ಛೇ ಛೇ ಛೇ, ಉಂಟೇ ಉಂಟೇ! ನೀವು ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡಿರೋದೊಂದ್ರೇನು, ಏನು ಛೆ! ತನ್ನಿ ಇಲ್ಲಿ. ತನ್ನಿ (ಕೈಯಿಂದ ಬಲಸಂತವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ತೆರೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಉಪ್ಪೇರಿಸಿ) ತಿಮ್ಮಾ, ಲೋ ತಿಮ್ಮಾ, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋ ಇದನ್ನು, ಗಾಡೀಲಿಡು. (ತೆರೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು) ನೀವೂ ನದೀರಿ, ಗಾಡೀಲಿ ಕೂತ್ಕೊಳ್ಳಿ.

ಅ : ಗಾಡಿ?.....ಯಾಕೆ?.....ನದದೊಂದೇ

ಜ : ಛೇ ಛೇ ಛೇ ಛೇ ಉಂಟೇ ಉಂಟೇ ಉಂಟೇ! ನಡೆಯೋವೇ? ನೀವು? ಹುಡುಗಾಟ. ಕೂತ್ಕೊಳ್ಳಿ ಬನ್ನಿ ಗಾಡೀಲಿ.

ಅ : (ಎರಡು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ, ಅನುಮಾನದಿಂದ) ಯಾವ್ನಾಡಿ?.....ಎಲ್ಲಿ?

ಜ : (ತೆರೆಯೊಳಕ್ಕೆ ತೋರಿಸುತ್ತ) ಆಗೋ, ಅಲ್ಲೇ ನಿಂತಿವಲ್ಲ.... ಆಗೋ ಗೋಸ್ಕರವೇ ಕಾದಿರೋದು ಅದು ಆಗಿನಿಂದ. ದುಸುಮಾಡಿಸ್ಬೇಕು.

ಅ : (ಬಿಚ್ಚಿ) ಆ.....ಆ ಗಾಡೀನೇ? ಅದು!! (ಇರಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ತೆರೆಯೊಳಕ್ಕೆ) ಆ ಜೋಡಿ ಕುದುರೆ ಸಾಪೋ!! (ಇರಲಿಲ್ಲವಾಗಿ) "ಹೂ ಹೂ ಅವೇ ಅವೇ" ಎಂದು ಪುನಃ ತೆರೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವನು.)

(ಸಭಿಕರ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ) ಸುತ್ತ ಜರೀಪರದೆ, ಒಂದು ಕಿಂಡಿ ಸಹ ಇಲ್ಲವ ಘೋಷಾ ರಥ! ಶುದ್ಧ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್‌ನದ ಬಾಬ್ಬು! (ಮನವನ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ) ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ, ಗಾಡಿ ಬೇಡಿ. ನಾನು ನಡೆಕೊಂಡೇ....

ಜ : ಛೇ ಛೇ ಛೇ ಛೇ ಉಂಟೇ ಉಂಟೇ ! ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತೂ, ಮಂಜಿನ ಮುಚ್ಚಂಜೆ, ಥಂಡಿಗಾಲ, ಹಿಮದ ಹಾವಳಿ !.... ಬನ್ನಿ ಬನ್ನಿ.....
(ಎನ್ನುತ್ತ ಅಳಿಯನನ್ನು ದಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವನು. ಅಳಿಯ ಅಳುಮುಖದಿಂದ ಹಿಂಬಾಲಿಸುವನು).

ದೃಶ್ಯ ೩

[ಜಹಗೀರ್‌ದಾರ್ರ, ಮನೆ. ತೆರೆ ತೆಗೆವಾಗ ಸರ್ವಾಲಂಕಾರ ಭೂಷಿತೆಯಾದ ಜಹಗೀರ್‌ದಾಂಣ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಎದುರುಗಡೆ ಬಗ್ಗಿ ನೋಡುತ್ತಾ]

ಅತ್ತೆ : ಇನ್ನೂ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲೇ ಗಾಡಿ ? ಎಷ್ಟೊತ್ತಾಯ್ತು, ರೈಲ್ ಬಂದಿರಲಾರದೇ !..... (ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿ) ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೇತಾನೆ ! (ತೃಪ್ತಿಯಿಂದ) ಅಡಿಗೆನೂ ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ಮುಗಿದಿದೆ, (ಪುನಃ ತೆರೆಯೊಳಕ್ಕೆ ನೋಡಿ) ಅಗೋ, ಬಂತು ಗಾಡಿ, ಬಂದೇ ಬಂತು ! (ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ) ಲೇ ಲಕ್ಷ್ಮೀ, ರಾಜೀ, ಸೀತಾ, ಭಾಗೂ ಏಳಿ, ಎದ್ದು ನಿಂತೊಳ್ಳಿ. ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲಾಂತ ಅಲ್ಲೇ ಕೂತೇಬಿಡೋದೇ ! ಲಕ್ಷಣವಾಯ್ತು. ಎನ್ನುಡಿಗಿರಮ್ಮ ಈ ಕಾಲೋರೂ, ಸೊಂಟವೇ ಭದ್ರವಿಲ್ಲ !—ಅಕ್ಷತೆ ಹಾಕಿ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ.....ಉಂ..... ಹಾಗೇ.... ! ಪುಟ್ಟಮ್ಮನೋರೇ, ಹಣೇಗಿಟ್ಟು ಆರತೀ ಎತ್ತಿದ್ರಾ?... ಉಂ, ಸರಿ....ಇಡಿಗಾಯಿ ಹಾಕೋ ರಾಮೂ....ಉಂ....ಬನ್ನೀವ್ವಾ, ಒಳಗನ್ನಿ. (ಅಳಿಯ, ಮಾನ ಪ್ರವೇಶಿಸುವರು).

ಅತ್ತೆ : ಆರೋಗ್ಯಣೇವ್ವಾ.

ಅಳಿಯ : ಹೂಮ್ಮ.

ಅತ್ತೆ : ನಿನ್ನ ತಾಯಿ ಅವರೆಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ?.....ಅವಳು ಬಂದಿದ್ದೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು.

ಅ : ಎಲ್ಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಈ ನಡುವೆ ಮೈಯೇ ಹುಸಾರಿಲ್ಲ.

ಅತ್ತೆ : ಹೌದು, ಬರೆದಿದ್ದಲ್ಲ ಹಾಗಂತ. ಏನೋ ವಯಸ್ಸಾದ ಮೇಲೆ ಹಾಗೇ, ಏನ್ನಾಡೋದು !ಏಳಿ, ಕೈಕಾಲು ತೊಳೆದೊಳ್ಳಿ. ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಉಟೆ ಮಾಡಿದ್ದೋ ಏನೋ !

(ಅಳಿಯ, ಮಾವ ಒಂದು ಪಾರ್ಶ್ವದ ನೇಪಥ್ಯದೊಳಕ್ಕೂ, ಅತ್ತೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೂ ಹೋಗುವರು. ಅಳಿಯ ಕೋಟು ಬುಡ್ಡು ತೆಗೆದು, ಪೈಚಾಮಾ, ಷರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿರುಗುವನು. ಮಾವನೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವನು.)

ಮಾ : ಬನ್ನಿ, ಕೊತ್ಕೊಳ್ಳಿ.

ಅ : ತಾವೂ ಕೊತ್ಕೊಳ್ಳೋಣಾಗಲಿ. (ಇಬ್ಬರೂ ರತ್ನಗಂಬಳಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳುವರು.)

ಅತ್ತೆ : (ನೀರು, ತಟ್ಟೆ ತುಂಬ ತಿಂಡಿ ತಂದು ಮುಂದಿಟ್ಟು) ತೆಗೆದೊಳ್ಳಿಪ್ಪ. ಎಷ್ಟು ದಣಿದಿದೀರೋ ಪಾಪ ! (ತಾನೂ ಒಂದು ಮಗ್ಗುಲಿಗೆ ಕೂಡುವಳು.)

ಅ : ಅಯ್ಯೋ, ದಣಿದಿರೋದೇನಮ್ಮ ಮಹಾ !

ಮಾ : ಛೇ ಛೇ ಛೇ ಛೇ ಉಂಟೇ ಉಂಟೇ ! ರೈಲು ಪ್ರಯಾಣಾಂದ್ರೆ ಏನುಸಾವಾನ್ಯವೇ ? ಆ ಬಿಸಿಲೋ, ಆ ನೂಕುನುಗ್ಗಲೋ !..... ತೆಗೆದೊಳ್ಳೋಣಾಗಲಿ.

(ತಿಂಡಿ ತಟ್ಟೆಗೆ ಕೈಯಿಟ್ಟು ಲಡ್ಡು ಮುರಿಯುತ್ತಿರುವನು. ಜಹಗೀರ್‌ದಾರರು ಸೊಂಟದಿಂದ ನಶ್ಯದ ಡಬ್ಬಿ ತೆಗೆದು 'ಸೂತ್ರನ' ಏರಿಸುವರು. ಅಳಿಯ 'ಅಕ್‌ಅಕ್' ಎಂದು ಸೀನುವನು.)

ಮಾ : ಹಾ !

ಅತ್ತೆ : ಅಯ್ಯೋ !

ಅ : ಅಹ್ ಅಹ್ ಅಹ್ !

ಅತ್ತೆ : ಅಯ್ಯೋ ಇನ್ನೆನ್ನ ತೀಂದ್ರೇ, ನೆಗಡಿ ಆಗ್ಬಿಡ್ತಲ್ಲಾ !

ಅ : ನೆಗಡಿ.....(ಕೈ ಅಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತ, ಮಾತಾಡಲಾರದೆ ಸೀನುವನು).

ಅತ್ತೆ : (ಘಟ್ಟನೆ ಎದ್ದು) ಅಲ್ಲಾಂದ್ರೇ, ಹೀಗೇ ಬಿರುಗಾಣ್ ಬಿಟ್ಟೊಂಡು ಕೂತಿರಲಲ್ಲಾ! ಮೊದಲು ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ಡಾಕಟ್ರಿಗೆ.....ಉಶ್
.....ಚಾಮುಂಡಮ್ಮಾ ಮಹಾತಾಯೀ !

ಅ : ಬೇಡಿ ಬೇಡಿ. ನನಗೆ ನೆಗಡಿ.....(ಮುಂದೆ ಮಾತನಾಡಲಾರದೆ ಸೀನುವನು)

ಮಾ : (ದಡಬಡನೆದ್ದು ತೆರೆಯೊಳಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡುವನು) Hullo hullo
ಡಾಕ್ಟರ್.... ? ನಾನು, ಜಹಗೀರ್‌ದಾರ್.....ನಮ್ಮ ಅಳಿಯಂದ್ರಿಗೆ
.....ಹುಂ.....ಈಗತಾನೇ ಬಂದು.....ವಿಪರೀತಿ ನೆಗಡಿ
ಆಗ್ಬಿಟ್ಟಿದೆ.....ಹುಂ.....C.A.Qನೇ ? ಸರಿmixture
ನೂ ಕಳಿಸ್ತೀರಾ?.....ಆ ? ನೀಲಿಗಿರಿತ್ತೈಲ ತಿಕ್ಕಲೇ ?ಉಂ
.....ಸರಿ..... ಬೆಳಗ್ಗೆ ಬಂದು ನೋಡ್ತೀರಾ?.....ನಮಸ್ಕಾರ ”

ಅತ್ತೆ : ಏಳೇಸ್ವ, ಆ ರೂಮಿಗೆ ನಡೀರಿ....ಹಾಳು ಸೀತ, ಏನು ಗ್ರಹಚಾರವೋ,
ಚಾಮುಂಡಮ್ಮ ಮಹಾತಾಯೀ !.....(ಅಳಿಯ ಮಾತಾಡಹೋಗುವನು.)

ಮಾತಾಡ್ಬೇಡಿ, ಮಾತಾಡ್ಬೇಡಿ, ಆಯಾಸ್ವಾದೀತು ! (ಸೀನಿನ ಹಾವಳಿ
ಯಿಂದ ಮಾತಾಡಲಾರದೆ, ಅಳಿಯ ಸುಮ್ಮನಾಗುವನು.)

ಮಾ : ಏಳಿ, ಏಳಿ, ಮಲಕ್ಕೊಳ್ಳಿ ! (ಅಳಿಯ ಎದ್ದು, ಅಲ್ಲೇ ಒಂದು ಮಗ್ಗುಲಿ
ನಲ್ಲಿದ್ದ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಮಲಗುವನು. ಅತ್ತೆ ಹೊದ್ದಿಕೆ ಹೊದಿಸಿ) ಏನು ಹೀಗೆ
ನಿಂತಿದೀರಿ ? ಹೋಗಿ, ಇನ್ನೂ ಎರಡು ರಗ್ಗು ತನ್ನಿ !

(ಮಾವ ಎರಡು ರಗ್ಗು ತಂದು ಕವಚುವನು)

(‘ಇದನ್ನೂ ತೊಟ್ಟೊಳ್ಳಿ’ ಎನ್ನುತ್ತ ಮಾವ ಸ್ಟೆಟರ್ ತೊಡಿಸು
ವನು, ಅತ್ತೆ ಮಫ್ಲರ್ ತಂದು ‘ಇದನ್ನೂ ಹಾಕಿಡಿ’ ಅಂದ್ರೇ”
ಎನ್ನುವಳು. ಮಾವ ತಲೆಗೆ ಮಫ್ಲರ್ ಸುತ್ತುವನು.)

ಅತ್ತೆ: (ತೆರೆಯಬಳಿ ಹೋಗಿ) ಲಲಿಲಿ ಲಲಿಲಿ! ಎಲ್ಲಿ, ಒಂದಿಷ್ಟು ಹತ್ತಿ ಕೊಡು.
(ತಂದು) ಇದನ್ನು ಕಿವಿಗಿಟ್ಟು ಬಿಡ್ತೀನಿ, ಎಲ್ಲಿ! (ಕಿವಿಗಳಿಗೆ ತುರುಕುವಳು)

ನಾ: (ತೆರೆಯೊಳಗಿಂದ ಎರಡು ಶೀಶೆ, ಟೆನ್ಸ್ ಗ್ಲಾಸ್ ತಂದು) ಸ್ವಲ್ಪ C.A.Q.
ಕುಡಿದ್ದಿಡಿ. (ಟೆನ್ಸ್ ಗ್ಲಾಸಿಗೆ ಬಗ್ಗಿಸಿ ಕುಡಿಸುವನು.)

ಅತ್ತೆ: ನಾನು ಶುಂಠಿ ಕಷಾಯ ಕಾಸಿ, ಕುಡಿಸಿಬಿಡ್ತೀನಿ. ಸೀತ ಹರಿದ್ವೇದ
ಗತ್ತೆ.....ಇಗೋ, ಈಗ ತಂದಿಟ್ಟಿ. (ಹೋಗುವಳು)

ನಾ: (ತೆರೆಯ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ) ಓಹೋ mixtures ಬಂದ್ಬಿಡ್ತು. ಕಳಿಸೇ
ಚಿಟ್ಟಿದಾರೆ ಡಾಕ್ಟರ್! (ಹೋಗಿ mixture ತಂದು, ಬಗ್ಗಿಸಿ) ಇದನ್ನೂ
ಕುಡಿದ್ದಿಡೀಪ್ಪಾ! (ಅಳಿಯ ಮೆಲ್ಲಗೆ, “ ಇದೂನೇ ” ಅನ್ನುವನು.)

ನಾ: ಕುಡಿರಿ, ಕುಡಿರಿ, ಸಿದ್ಧಾಪದ ನಮ್ಮ ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೊಡೋದು!
(ಎಂದು ಬಾಯಿಗೆ ಹೊಯ್ಯುವನು).

ಅತ್ತೆ: (ಒಂದು ಬೆಳ್ಳಿಬಟ್ಟಲು, ಕೆಂಡ ತುಂಬಿದ ಸಣ್ಣ ಒಲೆ ತರುವಳು.) ಕೊಳ್ಳೀಪ್ಪಾ,
ಕಷಾಯ ಕುಡಿದ್ದಿಡಿ. ಹಾಯ್ ಅನ್ನಿಸತ್ತೆ! (ಬಟ್ಟಲು ಕೊಡುವಳು,
ಅಳಿಯ ಹಿಂಡಿದ ಮುಖದಿಂದ ಕುಡಿಯುವನು.) ಧೂಪ ಹಾಕಿಡ್ತೀನಿ.
ಹಗೂರನಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತೆ. (ಕೆಂಡಕ್ಕೆ ಪುಡಿಹಾಕಿ) ಮುಖ ಹಿಡಿರಿ....
ಹುಂ.... ಹಾಗೇ! (ಸಶಿಗೆ) ಹಾಕಿಡಿ, ಎಲ್ಲಾ ಕಿಟಕೀನೂ.....
ಗಾಳಿ ಭಳಿ ಸಧ್ಯಾ!.....ಅಷ್ಟು ತೋಚಲ್ಪಲ್ಲ ನಿಮಗೆ! (ಅಳಿಯನಿಗೆ)
ಬಿಸಿಯಾಗಿ ಮೆಣಸಿನ ಸಾರನ್ನು ಕಳಿಸ್ತೀನಿ, ಉಂಡು ನಿದ್ದೆಹೋಗಿ!....
.....ಏನು ಗ್ರಹಚಾರವ್ಯಾ ಚಾಮುಂಡವ್ಯಾ ಮಹಾತಾಯಿ!
(ಅತ್ತೆ ಮಾನ ಹೋಗುವರು. ತೆರೆ ಬೀಳುವುದು.)

ದೃಶ್ಯ ೪

[ಮಾರನೇ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅಳಿಯ ಅಕಳಿಸುತ್ತಾ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುವನು]

ಅ : ಹುಂ, ಅಂತೂ ಉಸಿರು ಸಹಿತ ಉಳ್ಳೊಂಡಿದೀನಿ !.....ಅಲ್ಲಾ,
ನನಗೆ ನೆಗಡಿ ಅಲ್ಲಾ, ಮಾವನೋರ ನೆಶ್ಯದ ಮಹಾ ಪ್ರಸಾದ ಅಂತ
ಹೇಳೋಣಾಂದ್ರೆ, ಕ್ಯಾನಂತೆ ಸಾಲಿಟ್ಟ ಹಾಳು ಸೀನುಗಳ ಹಾವಳಿ
ಮಾತಾಡಕ್ಕೆ ಆಗಿದ್ದೆ ತಾನೇ !... ಆಬ್ಬ ! ಆ ಒಂದು ತುಣುಕು ನಶ್ಯ
ತೇಲಿ, ನನ್ನ ನಾಸಿಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿ, ಅದೆಷ್ಟು ಹಾವಳಿ, ಅದೆಷ್ಟು ಹಾನಿ
ಮಾಡಿದೇಂತಿನಿ ! ಈ ವೇಷ ! ಈ ಉಪಚಾರ ! (ಸ್ವೆಟ್ಟರ್ ಮುಚ್ಚಿ
ಬಿಚ್ಚುವನು).....ಹುಂ.....ಇಲ್ಲಿದ್ದೆತಾನೇ ಹೇಳೋದು ಹೇಗೆ ನಿಮ್ಮ
ನೆಶ್ಯದ ಮಹಾತ್ಮೀತ ! ಎಷ್ಟಾದರೂ ಮಾವನೋರು....ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ.... !

ನಾ : (ಪ್ರವೇಶಿಸಿ) ಎದ್ದಿರಾ ?.....ಹುಷಾರೇ ?

ಅ : (ಎದ್ದುಸಿಂತು) ಹುಂ. ಹುಷಾರಾಗಿದ್ದೀನಿ. ಇವತ್ತೇನೂ ಇಲ್ಲ.....
(ದೇಶಾವಾರದ ನಗೆ ನಗುತ್ತ) ಎಷ್ಟೋ ಮೇಲು !

ನಾ : ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷ. ಮುಖ ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳೋಣವಾಗ್ಲಿ.

(ಅಳಿಯ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುತ್ತಲೇ, ಅತ್ತೆ ಸರಕ್ಕನೆ ಬಂದು)

ಅತ್ತೆ : ಇರಿ ಇರಿ ಇರಿ. (ನೆಲಕ್ಕರಡು ಬಟ್ಟೆ ಹಾಸುವಳು) ಇದರ್ಮೇಲೇ ನಡೀರಿ.
ಹಾಳು ಸಿಮೆಂಟ್ ನೆಲ, ಏನು ಥಣ್ಣುನೋ — ಇವರೆಗೆ ಅವತ್ತಿ ಹೇಳ್ತೆ,
ಹಳೇ ಗಾರೆ ಗಟ್ಟೀ ಸಾಕು, ಸಿಮೆಂಟ್ ಹಾಕಿಸ್ಬೇಡಿ ಅಂತ—ಹುಂ,
ಕೇಳಿದ್ದೇ ನನ್ನಾತನ್ನಾ !

ಅ : (ಬಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತ ಸಫಿಕರನ್ನದ್ದೇಶಿಸಿ) ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ಹಳೇ
ನೆನಪು, ದ್ರಿಲ್ಲಿನ ಡೌಲು, ಮರೆತ್ತೋಗಿತ್ತು. ಈಗ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ತಿದೀನಿ
ಮಾರ್ಚ್ ಮಾಡೋದು ! (ತೆರೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು. ಅತ್ತೆ ಮಾನಂದಿದು
ಹಿಂಬಾಲಿಸುವರು.)

(ಒಂಟಿರದು ನಿಮಿಷಗಳ ನಂತರ ಕೈಗಳನ್ನು “ ಉಘ್ ಉಘ್ ” ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ
ಅಳಿಯನ ಪ್ರವೇಶ.)

ಅ: ಬೆಂದುಡೋಯ್ತಲ್ಲವನ್ನಾ ಇವರು ಮುಖಕ್ಕೆ ಅಂತ ಕೊಟ್ಟೆ ನೀರು!
ಎಲ್ಲಿ ತಣ್ಣೀರು ಮುಟ್ಟು ಬಿಡ್ತಾನೋ ಅಳಿಯಾ ಅಂತ ಬೆಂಗಾವಲಿಗೆ
ಭಾವಮೈದ, ಬೆನ್ನಿಂದೆ ಅತ್ತೆಮ್ಮ! ಒಳ್ಳೇ ಗ್ರಹಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂತು!

(ಮಾವ ಕಾಫೀ ತರುವಳು. ಅಳಿಯ ಮುಟ್ಟು “ ಬಿಸಿ ” ಎಂದು ಹಿಂದೆಗೆಯುವನು.
ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಅತ್ತೆ ಫಟ್ಟನೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ)

ಅತ್ತೆ : ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಕುಡಿದ್ದಿಡಿ. ಗಂಟಲಿಗೆ ಹಾಯ್ತಾಗಿರುತ್ತೆ. ಕುಡೀರಪ್ಪ.
(ಅಳಿಯ “ ಹಾ ಹಾ ” ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಕುಡಿಯುವನು)

ಅ: ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗೆ.....ಸನ್ನಾ.....

ಅತ್ತೆ: ತ್ತು ತ್ತು ತ್ತು ತ್ತು. ಬೇಡವ್ವಾ ಬೇಡ. ಇವತ್ತೆಲ್ಲಾದ್ರೂ ಸನ್ನಾ ನ
ಮಾಡೋದುಂಟೇ! ಬೇಡಿ ಬೇಡಿ!

ಅ ಹಾಗಾದ್ರೆ.....ಒಂದು ಸುತ್ತು ಊರಲ್ಲಿ.....ಹಾಗೇ ವಾಕಿಂಗಾದ್ರೂ
.....

ಮಾ: ಛೇ ಛೇ ಛೇ ಛೇ, ಉಂಟೇ ಉಂಟೇ ಉಂಟೇ! ನೆಗಡಿ ಆಗಿರ್ವಾಗ
.....(ತಲೆಯಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತಾ) ತ್ತು ತ್ತು ತ್ತು ತ್ತು, ವಾಕಿಂಗೊಂದ್ರೇನು,
ಹೋಗೋದೊಂದ್ರೇನು!

ಅತ್ತೆ: ಒಂದು ಸುದ್ದಿ ಬೇಡಿ ಇವತ್ತು. ಹಾಯಾಗಿ ಮಲಗಿರೀಪ್ಪ,
ಮಲಗಿರಿ....ಚಿಮ್ಮುಂಡಮ್ಮ ಮಹಾತಾಯಿ! (ಇಬ್ಬರೂ ಹೋಗುವರು)

ಅ: ಹುಂ.....ಅಲ್ಲಾ, ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣೋ ಕಟ್ಟಡ ಯಾವುದು ಗೊತ್ತೇ?
ಜೀನಪಟ್ಟಣದ ಜೈಲು!.....ಅಕೋ, ಆ ಕೆಟಕೇ ಕಂಬೀ ಹಿಡಿದು
ಕೊಂಡು ಹಲ್ಲು ಕರೀತಿದಾನಲ್ಲಾ ಪೈದಿ, ಅವನಿಗೂ ನನಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ
ಎನೂ ಅಂತೀನಿ!ಹುಂ, ಏಕ ನಾವೆಯ ನಾವಿಕರು ನಾವಿಬ್ಬರು!
.....ಸರಿ, ದಿನಾ ದೊಡೋ ಬಗೆ ಹೇಗವ್ವಾ ಇವತ್ತು ;....ಇನ್ನೇನು

ಕಂಡ್ತಾಗೇ ಇದೆ, ಆ ಜೈಲ್ ಕಟ್ಟಡದ ಗೋಡೆ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಗಣತೀನೇ ಗತಿ!

[ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತಿರುವಿಡಾಕುತ್ತ ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷ ಕುಳಿತಿರುವನು. ನಂತರ ಆ ಕಡೆ ಬಗ್ಗಿ ನೋಡು]

ಓಹೋಹೋ! ಹಬ್ಬದ ಏರ್ಪಾಟೇನೋ ಬಲು ಜೋರಾಗಿದೆ!
ಏನು ತೋರಣ, ಏನು ಕಾರಣೆ, ಏನು ಸಾರಣೆ, ಏನು ರಂಗೋಲಿ!
“ ಹೊಟ್ಟೆ ಕಡೆ ಲೊಟವಟ, ಹೊರಗಿನ ನೋಟ ಶೃಂಗಾರ ” ಅಂತ!

(ಪುನಃ ಓದುತ್ತಿರುವನು. ಎರಡು ನಿಮಿಷಗಳ ನಂತರ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಉಸಿರೆಳೆದು)

ಅ ಹ ಹ ಹ! ‘ ಘಂ ’ ಅಂತ ಅಡಿಗೆ ವಾಸನೆ;..... ಒಳ್ಳೆ
ಕೋಸಂಬ್ರಿ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇಕು; ನನ್ನ ಪ್ರಿಯವಾದ ಕೋಸಂಬ್ರಿ!
.....(ಮೂಗೇಳೆಯುತ್ತ) ಭಕ್ಷ್ಯ ಕರೀತಿದಾರೆ! ಚಿರೋಟಿ ಘಮಲೇ
ಅದು!.....ಅಬ್ಬ! ಇವತ್ತಾದ್ರೂ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಊಟಹೊಡೀ
ಬೇಕು; ರಾತ್ರಿ, ಹಾಳು ಮೆಣಸಿನ ಸಾರನ್ನ ನುಂಗಿ ಮಲಗಿದ್ದಾಯ್ತು
ಹಣೇಬರಹ!

(ಪುನಃ ಓದುತ್ತಿರುವನು. ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳ ನಂತರ ಮಾನ ಬರುವರು.)

ಮಾ : ಏಳಿ ಊಟಕ್ಕೆ. ಎಲೆ ಹಾಕಿ ಬಡ್ತಿದೆ.

(ಅಳಿಯ ಎದ್ದು ಹೊರಡಲು) ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ, ಕಾಲಿಗ್ತಾಕ್ತೊಳ್ಳಿ, ಕಾಲಿ
ಗ್ತಾಕ್ತೊಳ್ಳಿ. ಬರಿಗಾಲುಲ್ಲಿ ನಡೀಬೇಡಿ.

(ರಂಗದ ಒಂದು ಮಗ್ಗುಲಿಗೆ ಹೋದನಂತರ ಅಲ್ಲೇ ಕಾದಿರುವ ಅತ್ತೆ ಎದುರು
ಗೊಳ್ಳುವಳು.)

ಅತ್ತೆ : ಕೂತ್ಕೊಳ್ಳಿಷ್ಟ. ಅಗೋ ಆ ಆಗ್ರದ ಬಾಳೆಲೇಲಿ ಕೂತ್ಕೊಳ್ಳಿ.

(ಅಳಿಯ ಮಾನ ಒಂದು ಮಗ್ಗುಲಿಗೆ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವರು. ಸಭಿಕರಿಗೆ ಅವರ
ಜೆನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು. ಅತ್ತೆ ರಂಗದ ಮೇಲೆ ಸಭಿಕರಿಗೆ ಕಾಣಿಸುವಂತೆ
ನುಂತಿರುವರು.)

ಮಾ : ಎಲ್ಲಾ ಬಡಿಸಾಯ್ತೇನೇ ?

ಅತ್ತೆ : ಹುಂ, ಎಲ್ಲಾ ಬಡ್ತಿದೆ, ಕೂತ್ಕೊಳ್ಳಿ.

(ಅಳಿಯ ಮಾನ ಊಟ ಮಾಡುವಂತೆ ಕೈ ಅಡಿಸುತ್ತಿರುವರು.)

ಮಾ : ಛೇ ಛೇ ಛೇ ಛೇ ಉಂಟೇ ಉಂಟೇ ಉಂಟೇ ! ಕೋಸಂಬ್ರೀ
ತಿನ್ನಬೇಡಿ.....ಬಲು ಸೀತ, ಬಲು ಸೀತ !

.....
.....

ಅತ್ತೆ : ಬೇಡಿ ಬೇಡಿ. ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಪಲ್ಯ ಮಾತ್ರ ಮುಟ್ಟೇರಿ. ವಾಯು....
ಮೊದಲೇ ನೆಗಡೀ ಬೇರೆ !

.....
.....

ಮಾ : ಛೇ ಛೇ ಛೇ ಛೇ ಉಂಟೇ ಉಂಟೇ ಉಂಟೇ ! ಮಜ್ಜೆಗೆ ಹುಳೀ
ಬೇಡಪ್ಪ, ನೆಗಡೀಗೆ ನೇಣು !

.....
.....

ಮಾವ : ಛೇ ಛೇ ಛೇ ಛೇ ಉಂಟೇ ಉಂಟೇ ಉಂಟೇ ! ಚಿರೋಟಿ
ಬಡಿಸ್ಸೇಡ್ವೇ ಅವರೆ. ತುಪ್ಪಾ ತಿಂದು ಪೂರೈಸಬಹುದೇ ಸೀತ
ಮುಚ್ಚೊಂಡಿರ್ವಾಗ.....?

ಅತ್ತೆ : ಅಂದ್ವಾಗೆ ಹೌದೂಂದ್ರೆ. ಸೀನಪ್ಪಾ ಚಿರೋಟಿ ಹಾಕ್ಬೇಡಪ್ಪ ಅವರೆ
.....ಹಾಲೇ ಹಾಕ್ಕೊಂಡ್ಬಿಡೀಪ್ಪ. ಮಜ್ಜೆಗೇ ಅನ್ನ ಬೇಡ
.....ಸಧ್ಯ, ಚಾಮುಂಡಮ್ಮಾ ಮಹಾತಾಯೀ, ಎಲ್ಲಾ ದರೂ
ಚೆನ್ನಾಗಿಟ್ಟಿರಮ್ಮಾ !

(ತೆರೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು. ಒಂದೆಡೆ ನಿಮಿಷಗಳ ನಂತರ, ಕೈ
ಬರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಅಳುಮುಖದ ಆಳಿಯನ ಪ್ರವೇಶ.)

ಅ : ಆಯ್ತು, ಹಬ್ಬದೂಟ ಆಯ್ತು. ಹೊಟ್ಟೆ ಹಸಿದು ಕಾದು ಕೂತಿತ್ತು.
ಬಾಯೋ, ಕಾರ್ಕೋಟೆ ವಿಷವಾಗಿ ನಿಂತಿತ್ತು.....ಹುಂ, ಅಳಿದುಳಿದ
ಅನ್ನ ಸಾರ್ವೇ ತುಂಬಿ, ಅತ್ತೇ ಮಹಾರಾಯ್ತಿ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹಾಕ್ಸಿದ
ನಾಲ್ಕುನರೆ ಚಮಚ ಪಾಯ್ಸ ನೆಕ್ಕಿ, ನೀರ್ಕುಡಿದದ್ದಾಯ್ತು !.....
ಆಗ್ಲೇ ಇಬ್ಬೂ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಟೇಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದಾರೆ.
ಮಾನ, ತೈಲ ತೊಡೀತಾರಂತೆ, ಅತ್ತೆ ಧೂಪಾ ಹಾಕಿ ಮತ್ಯಾವದೋ
ಕಷಾಯ ಕದಡಿ ಕುಡಿಸ್ತಾರಂತೆ ; ತಯಾರಾಗಿದೆ !.....
(ಔಷಧಿ ಶೀತಯನ್ನು ನೋಡಿ) ಧೂ, ಈ ಹಾಳು ಶನೀನಾದ್ರೂ ಆಚೆಗೆ
ಸುರೀತೀನಿ. (ಚೆಲ್ಲುವನು. ನಂತರ, ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡು
ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಕೂರುವನು.)

ಸಾಕಪ್ಪಾ ಸಾಕು ಈ ಉಪಚಾರ, ಸಾಕ್ಷಾತ್ !.....ಊರಿಗಾದ್ರೂ
ಹೊರಟು ಹೋಗೋಣಂದ್ರೆ, ಹಾಳು ಒಂದೇ ಒಂದು ಆಸೆ!
ಲಲಿತೇನ, ಒಂದ್ನಾರಿ ಮಾತಾಡಿಸ್ವೇಕೂಂತ !.....ಆ ರಾಮನಿಗೆ
ಊರಿಂದ ತಂದಿದ್ದ ಬಿಸ್ಕತ್ತು ಪೆಪ್ಪರಮೆಂಟು ಲಂಚ ತಿನ್ನಿಸಿ,
ಅವರಕ್ಕನ್ನ ಊಟ ಆದ್ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಬರಹೇಳಬೇಕೂಂತ ಹೇಳಿದೀನಿ.
ನೋಡೋಣ. ಅವಳೇನಾದ್ರೂ ಬಂದ್ಬಿಟ್ಟಿ.....ಈ ಉಪಚಾರವೇ
ಸ್ಟರ್ಗ್ !..... (ಪುಸ್ತಕ ಮಗುಚಿ ಹಾಕುತ್ತಾ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವನು.
ತೆರೆಯಲ್ಲಿ ಬಳೆಗಳ ಶಬ್ದ.)

ಬಂದ್ಬೂಂತ ಕಾಣತ್ತೆ !..... (ಬಗ್ಗಿನೋಡಿ) ಓಹೋ ! ಬಂದ್ಬು,
ಬಂದೇ ಬಂದ್ಬು! (ಬೇಗ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಕ್ರಾಪಿನ ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ
ಕೊಳ್ಳುವನು. ಲಲಿತ ತಾಂಬೂಲದ ತಟ್ಟೆ ಹಿಡಿದು, ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಡುತ್ತಾ
ಬರುವಳು.)

ಅ : (ಹಿಗ್ಗಿನಿಂದ ಅವಳ ಕಡೆಗೆ ಸಾರಿ) ಲಲಿತೇ !

ಅತ್ತೆ : (ಘಟ್ಟನೆ ಹಿಂದಣಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ)—ಅಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟುಬಿಡಮ್ಮಾ. ನೆಗಡಿ ಕ್ರಿಮಿಗಳು ಬಹು ಬೇಗ ಅಂಟಿಬಿಡತ್ವೇಂತ ಡಾಕಟ್ರ ಹೇಳಿಲ್ಲೇ! ಸಧ್ಯ ನಿನಗೆಲ್ಲಾದ್ರೂ ತಗುಲೀತು ಹಾಳು ಸೀತ! (ಬೆದರಿದ ಲಲಿತ ತಟ್ಟಿ ಕುಕ್ಕಿ ಓಡಿಹೋಗುವಳು). ಸಧ್ಯ ಚಾಮುಂಡಮ್ಮಾ ಮಹಾತಾಯೀ! (ಎನ್ನುತ್ತ ತೆರೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗುವಳು ಬೆಪ್ಪು ಮುಖ ಬಡಿದ ಅಳಿಯ ಶೂನ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತಿರುವನು. ತೆರೆ ಬೀಳುವುದು.)

ದೃಶ್ಯ ೫

(ಸೂಟ್‌ಕೇಸ್ ಹಿಡಿದ ಸಪ್ಪೇಮುಖದ ಅಳಿಯನ ಪ್ರವೇಶ)

ಅ : ಉಸ್! ಸಾಕಷ್ಟಾ ಸಾಕು ಈ ದೀಪಾವಳಿ-ಧೂಪಾವಳಿ, ಸಾಕ್ಷಾತ್. ಇನ್ನೆರಡು ದಿನವೇನಾದ್ರೂ ಈ ಅತ್ತೆಮನೇಲಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟು (ತಲೆತೋರಿಸುತ್ತ) ಪೂರ್ತಿ ಕೆಟ್ಟೋಗೋದೇ! (ಶತಪಥ ತಿರುಗುತ್ತ ಜೇಬಿಗೆ ಕೈಹಾಕಿ, ಒಂದು ಕಾಗದಪತ್ರ ತೆಗೆಯುವನು). ಹ ಹ ಹ! ಇದೇನು ಗೊತ್ತೇ?..... ಕಾಗ್ಧ.....ಬೆಂಗಳೂರು ಗೆಳೆಯರಿಂದ!.....ನಾನು, ಮಾವನ್ನನೇಲಿ ಬೆಳೆಸ್ಟರೋ ಬೊಜ್ಜನ್ನ ತೂಗಕ್ಕೆ ನನ್ನ ವೈದ್ಯ ಮಿತ್ರರು, ಯಂತ್ರ ಸಮೇತ, ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲೇ ಕಾದಿರತ್ತಂತೆಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಹದಿನೈದು ಜನ ಬಂದಿರತ್ತರಂತೆ, ನಾನುಮುಂದು ತಾಮುಂಡೂಂತ ನಾನು ತೆಗೆ

ದೊಂಡೋಗೋ ತಿಂಡೀಬುಟ್ಟಿ ಇಳಸಲಿಕ್ಕೆ !.....ಹ ಹ ಹ ಹ !....
ಹ ಹ ಹ ಹ ಹ ಹ !.....ತೆಗೆದೊಂಡು ಹೋಗ್ತೀನಿ.
 ಖಂಡಿತ ತೆಗೆದೊಂಡು ಹೋಗ್ತೀನಿ ! (ರಂಗದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಹೋಗಿ
 ಥಟ್ಟನೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ) ಏನನ್ನ ಗೊತ್ತೇ ?.....ಮೂರ್ಛಿನದ ಗಡ್ಡ
 ನಾಲ್ಕುದಿನದ ಧೂಳು !!

— ತೆರೆ —

ನಮ್ಮ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು

೧. ನಗ್ನ ಸತ್ಯ—ಶ್ರೀ ಅ. ನ. ಕೃಷ್ಣರಾಯ.

ವೇಶ್ಯಾಜೀವನವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ ಕಾದಂಬರಿ. ಬೆಲೆ ೪-೦-೦ (ಅಂಚೆ ೦-೮-೦)

೨. ಶನಿಸಂತಾನ—ಶ್ರೀ ಅ. ನ. ಕೃಷ್ಣರಾಯ.

ವೇಶ್ಯಾಜೀವನದ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ ಕಾದಂಬರಿ.
ನಗ್ನ ಸತ್ಯದ ೨ನೇ ಭಾಗ. ಬೆಲೆ : ೨-೧೨-೦ (ಅಂಚೆ ೦-೮-೦)

೩. ಬೆಂಕಿಯ ಬಲೆ—ತ. ರಾ. ಸು.

ಬಡತನದ ದಾರುಣ ಚಿತ್ರವನ್ನು ರುದ್ರಭಯಂಕರವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುವ
ಕಾದಂಬರಿ. ಬೆಲೆ : ೨-೧೨-೦ (ಅಂಚೆ ೦-೮-೦)

೪. ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಾಳುಕಣ್ಣೀರೇನೆ ?—ಕೈಲಾಸಂ ಕಲ್ಪನೆ.

ಜ್ಞಾಪಕದಿಂದ ಬರೆದವರು ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ರಾಮರಾವ್.
ಗಂಡಸ್ತುತ್ರಿಯ ಎರಡನೆ ಭಾಗ. ಬೆಲೆ : ೦-೧೨-೦.

೫. ಮರುಗಿ—ಮತಿಘಟ್ಟ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ.

ಹಳ್ಳಿಯ ಹೆಣ್ಣೊಂದರ ದುರಂತ ಜೀವನಚಿತ್ರ. ಬೆಲೆ : ೧-೪-೦.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಇತರ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು

೧. ಅ. ನ. ಕೃ. — ತ. ರಾ. ಸು.

ಅ. ನ. ಕೃಷ್ಣರಾಯರ ಜೀವನ-ಕೃತಿ ವಿಮರ್ಶೆ.

ಬೆಲೆ : ೨-೪-೦ (ಅಂಚೆ ೦-೮-೦)

೨. ಅನ್ಯೋನ್ಯ—ಮ. ಶ್ರೀ.

ಪ್ರೇಮ ಜೀವನದ ಲಘು ಹರಟೆಗಳು. ಬೆಲೆ : ೦-೮-೦

೩. ಕಾಮಾಕ್ಷಿ—ತ. ರಾ. ಸು.

ಸೊಗಸಾದ ನೀಳ್ಗತೆ. ಬೆಲೆ : ೦-೧೨-೦

ವಿಜಯ ಸಾಹಿತ್ಯ :: ಬಸವನಗುಡಿ :: ಬೆಂಗಳೂರು ೪

ವಿಜಯ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಚಂದಾದಾರರಾಗಿದ್ದೀರಾ ?

ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಇಂದೇ ಒಂಬತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಕಳಿಸಿ ಕನ್ನಡದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಾದಂಬರಿ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಮೀಸಲು ಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ.

ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೧೩ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಳುವ ೧೦೦೦ ಪುಟಗಳ ಕಾದಂಬರಿಗಳು. ಈ ವರ್ಷ ಈಗಾಗಲೇ ಎರಡು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗ್ರಂಥಗಳು ಅರಳಿವೆ.

ಶನಿಸಂತಾನ—ಅ. ನ. ಕೃಷ್ಣರಾವ್ (ಬಿಡಿಪತ್ರಿ ಬೆಲೆ ೩-೧೨-೦)

ಬೆಂಕಿಯ ಬಲೆ — ಟ. ರಾ. ಸು. (ಬಿಡಿಪತ್ರಿ ಬೆಲೆ ೨-೧೨-೦)

ವಿಜಯ ಸಾಹಿತ್ಯ :: ಬಸವನಗುಡಿ :: ಬೆಂಗಳೂರು ೪

ಇದೇತಾನೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ

“ಪ್ರತಿಮಾ”

(ಪಕ್ಷಿದಾರಿ ಕಾದಂಬರಿ)

ಗ್ರಿಷರ್ಣಿ ಮುಖಚಿತ್ರ ಚಿಲಿ 0-10-0

“ಆದರ್ಶದ ಅಡಂಬರ” ಇತ್ಯಾದಿ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಅಡಬಿಡುಸುವವರು
ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯಬೇಕು.